

2014

þÿ ¤ ± , μ ã ¼ ¹ ⁰ ¬ ì Á ³ ± ½ ± Ä · Â • Å Á É À

Chrysostomou, Panagiotis

þÿ "¹ μ , ½ - Â ⁰ ± ¹ • Å Á É À ± Ê ⁰ ì ÿ ¹ ⁰ ç ½ ç ¼ ¹ ⁰ ì " - ⁰ ± ¹ ç , £ Ç ç » ® • ç ¼ ¹ ⁰ î ½ & š ç ¹ ½ É ½ ¹ ⁰ î ½
þÿ ± ½ μ À ¹ ã ã ® ¼ ¹ ç • μ ¬ À ç » ¹ Â ¬ Æ ç Å

<http://hdl.handle.net/11728/6911>

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

“ΤΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ”

του

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ Κ.ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

**Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα στο Διεθνές και
Ευρωπαϊκό Οικονομικό Δίκαιο (LLM)**

Πανεπιστήμιο Νεάπολης Πάφου

Πάφος, Κύπρος

2014

Υποβληθείσα στη Σχολή Νομικής

σε μερική εκπλήρωση

των απαιτήσεων για την απόκτηση

του Πτυχίου

LLM

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΣΕΛΙΔΕΣ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	5-6
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	7-8
ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ.....	9-10
ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ.....	11-12
ΓΕΝΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ.....	13-14

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1:

1.ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ.....	15
1.1 ΕΔΡΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ.....	15
1.2 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΣΥΝΘΕΣΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ...16-17	
1.3 ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ.....	17-18
1.3.1 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΘΕΣΠΙΣΗΣ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΝΟΜΩΝ.....	18
1.3.2 ΑΣΚΗΣΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ.....	18-19
1.3.3 ΑΣΚΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ.....	19-20

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2:

2. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ.....	21
2.1 Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ.....	21-22
2.2 ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ.....	22-26
2.3 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΛΗΨΕΩΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ.....	26-27
2.4 ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ.....	27-29
2.5 ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ.....	29

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

3. ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ.....	30
3.1 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ.....	30-31
3.2 ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ.....	31-32
3.3 ΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΛΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ.....	32
3.4 ΕΞΟΥΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ.....	32-33
3.5 ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΝΙΜΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ (COREPER).....	33

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

4.ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ.....	34
4.1 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΣΥΝΘΕΣΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ.....	34-36
4.2 Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ.....	36-37
4.2.1 ΥΠΟΒΟΛΗ ΝΟΝΟΘΕΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ.....	37
4.2.2 ΔΙΑΧΕΙΡΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ.....	37-38
4.2.3 ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ.....	38-39
4.2.4 ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΣΤΗ ΔΙΕΘΝΗ ΣΚΗΝΗ.....	39
4.3 ΟΙ ΠΡΟΣΛΗΨΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ.....	40

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

5. ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ.....	41
5.1 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ.....	41-42
5.2 ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ.....	43-45

5.3	ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ.....	46-47
5.4	ΟΙ ΝΕΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΤΗΣ ΛΙΣΑΒΒΟΝΑΣ.....	47

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

6.	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ.....	48
6.1	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΣΥΝΘΕΣΗ.....	48-50
6.2	ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ.....	50-51
6.3	ΘΕΣΜΙΚΑ ΠΛΑΙΣΙΑ.....	51
6.4	ΒΑΣΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ.....	51-53

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

7.	ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ.....	54
7.1	ΡΟΛΟΣ, ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΟ.....	54-55
7.2	ΕΞΟΥΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ.....	55-56
8.	ΑΛΛΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ.....	57-63
9.	Η ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ.....	64
9.1	ΣΤΑΔΙΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ.....	65-69
	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΥΝΔΙΑΛΛΑΓΗΣ.....	65-66
	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΥΜΦΩΝΗΣ ΓΝΩΜΗΣ.....	66-69
	ΑΠΛΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ.....	66-67
10.	ΕΠΙΛΟΓΟΣ.....	68-69
11.	ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	70-73

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Αντικείμενο της παρούσας διπλωματικής εργασίας είναι η παρουσίαση των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Συγκεκριμένα, σκοπός αυτής της εργασίας είναι να παράσχει τεκμηριωμένη ανάλυση γύρω από τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αναλύοντας το κάθε θεσμικό όργανο ξεχωριστά με βάση το ρόλο, τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες του κάθε θεσμού, που διέπουν καθημερινά, αν όχι εμφανώς στους περισσότερους, τους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης σήμερα. Καθημερινά, όλοι οι πολίτες ακούμε μέσα από την ειδησεογραφία ή συζητήσεις φορείς και όργανα άσκησης πολιτικών στο χώρο της ενωμένης Ευρώπης, πολλά εκ των οποίων αγνοούμε τον ρόλο και τη σημασία τους, με αποτέλεσμα το έλλειμμα δημοκρατίας, αφού κάθε πολίτης λόγω άγνοιας δεν έχει ίση πρόσβαση σε αυτά, να μεγαλώνει.

Μέσα από την εργασία αυτή που σκοπό έχει, εκτός από την παρουσίαση και ανάλυση των οργάνων αυτών, να κάνει κατανοητό πως τα συγκεκριμένα όργανα επηρεάζουν στην ουσία και όχι στον τύπο την καθημερινότητα του Ευρωπαίου Πολίτη και πως αυτά συμβάλλουν στην ενοποίηση του ευρωπαϊκού χώρου, στόχος είναι η δημιουργία ενός «οδηγού» του πολίτη του χώρου αυτού

Καταρχήν, γίνεται μία εισαγωγή για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ακολούθως, γίνεται αναφορά στην ιστορία της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπως επίσης αναφέρονται και οι Συνθήκες της.

Μετά ακολουθεί η ανάλυση και η παρουσίαση του των επτά κύριων θεσμικών οργάνων, που είναι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Δικαστικό σύστημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο. Εκτός αυτού αναλύονται και κάποια αλλά

θεσμικά όργανα. Όπως επίσης στο τελευταίο κεφάλαιο αναλύεται η νομοθετική διαδικασία στην Ευρωπαϊκή Ένωση με βάση τα θεσμικά όργανα.

Τέλος, Ο επίλογος αποτελεί ένα είδος συμπεράσματος που συνάγεται από τα προαναφερθέντα σε όλη την έκταση της διπλωματικής εργασίας.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) είναι μια οικογένεια ευρωπαϊκών δημοκρατικών χωρών που συνεργάζονται για τη βελτίωση του τρόπου ζωής των πολιτών τους και για τη δημιουργία ενός καλύτερου κόσμου. Θεωρείται ως η οικονομική και η πολιτική ένωση είκοσι οκτώ ευρωπαϊκών κρατών. Ιδρύθηκε την 1η Νοεμβρίου 1993 με τη Συνθήκη του Μάαστριχτ που υπογράφηκε το 1992 βασιζόμενη τότε στις ευρωπαϊκές κοινότητες όπως η Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα, Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα και Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας.

Η ευρωπαϊκή ένωση θεωρείται μέχρι και σήμερα η ισχυρότερη ένωση κρατών στην παγκόσμια ιστορία, με επιδιώξεις οικονομικού, πολιτικού, κοινωνικού και πολιτιστικού περιεχομένου

Η Ευρώπη είναι μία ήπειρος με πολλές διαφορετικές παραδόσεις και γλώσσες και με κοινές αξίες όπως η δημοκρατία, η ελευθερία και η κοινωνική δικαιοσύνη. Η ευρωπαϊκή ένωση προασπίζει τις αξίες αυτές. Προωθεί τη συνεργασία μεταξύ των λαών της Ευρώπης επιδιώκοντας την ενότητα ενώ συγχρόνως διαφυλάσσει την πολυμορφία και διασφαλίζει ότι οι αποφάσεις λαμβάνονται όσο το δυνατόν πλησιέστερα στους πολίτες. Σε ένα κόσμο που χαρακτηρίζεται από όλο και μεγαλύτερη αλληλεξάρτηση κατά τον 21^ο αιώνα , κάθε ευρωπαίος πολίτης θα πρέπει, σήμερα περισσότερο από ποτέ να συνεργάζεται με πολίτες άλλων χωρών σε ένα πνεύμα φιλοπραγμοσύνης, ευρύτητας, αντιλήψεων και αλληλεγγύης

Η επιτυχία της Ευρωπαϊκής Ένωσης οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στον ασυνήθιστο τρόπο λειτουργίας . Ασυνήθιστο γιατί η Ένωση δεν είναι ομοσπονδία, όπως οι Ηνωμένες Πολιτείες, ούτε ένας απλός οργανισμός συνεργασίας μεταξύ κυβερνήσεων, όπως τα Ηνωμένα Έθνη. Στην πραγματικότητα, είναι μοναδική στον κόσμο. Τα κράτη μέλη που αποτελούν την Ένωση, συνεχίζουν να είναι ανεξάρτητα κυρίαρχα έθνη αλλά συνενώνουν τις

εθνικές κυριαρχίες ούτως ώστε να αποκτήσουν ισχύ και παγκόσμια επιρροή την οποία καμία δεν θα μπορούσε να έχει μόνη της.

Η ευρωπαϊκή ένωση αποτελεί το τρέχον στάδιο μιας ανοιχτής διαδικασίας ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Θεσμοί που έχουν δημιουργηθεί σε όλη την πορεία εξέλιξης της ευρωπαϊκής ιδέας ενδυναμώνονται ενισχύοντας περισσότερο την ιδέα της ομοσπονδιακής Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδέα που μέχρι σήμερα δεν έχει τελεσφορήσει σε απόλυτο βαθμό. Η ανάγκη για κοινές πολιτικές σε όλα τα επίπεδα της σύγχρονης κοινωνίας ενδυναμώνουν την ιδέα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τα θεσμικά όργανα αυτής, αντικείμενο των οποίων είναι και η παρούσα εργασία.

Τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής ένωσης περιλαμβάνουν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την Ευρωπαϊκή επιτροπή, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την Ευρωπαϊκή Κεντρική τράπεζα και το Ευρωπαϊκό ελεγκτικό συνέδριο.

Με αυτό το θεσμικό σύστημα το οποίο λειτουργεί ως ακρογωνιαίος λίθος του ευρωπαϊκού οικοδομήματος , τα κράτη μέλη έχουν θεσπίσει αυτά τα κοινά θεσμικά όργανα τα οποία εκχωρούν ορισμένες εξουσίες τους για να μπορούν να λαμβάνονται δημοκρατικές αποφάσεις κοινού ενδιαφέροντος όπως διεθνή θέματα, ασφάλεια, ελεύθερη διακίνηση κτλ. Η έδρα των οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης βρίσκεται στις Βρυξέλλες (Βέλγιο)

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Μετά τον Β' Παγκόσμιο πόλεμο το πολιτικό κλίμα ήταν πιο ώριμο από ποτέ για μια ενδεχόμενη ενοποίηση της Ευρώπης. Αρχικός σκοπός ήταν να συνδέσει τις χώρες μεταξύ τους με τη δημιουργία στενής βιομηχανικής και οικονομικής συνεργασίας.

Το Έναυσμα για την ενοποίηση το έδωσε ο Ουίνστολ Τσόρτσιλ που πρότεινε να αναπτυχθεί η Ευρωπαϊκή Οικογένεια ειρηνικά, με ασφάλεια και ελευθερία. Αργότερα το 1950 ο Γάλλος υπουργός Εξωτερικών Ρόμπερ Σουμάρ πρότεινε τη συνεννόηση των βιομηχανιών Άνθρακα και Χάλυβα της Δυτικής Ευρώπης. Η πρόταση αυτή οδήγησε στη συνθήκη του Παρισιού που δημιουργήθηκε η Ευρωπαϊκή Κοινότητα με νέα έξι ιδρυτικά μέλη, το Βέλγιο, η Γαλλία, η Γερμανία, η Ιταλία, το Λουξεμβούργο και οι Κάτω Χώρες. Οι έξι χώρες αυτές υπέγραψαν τη συνθήκη της Ρώμης το 1957 που δημιούργησε επίσης την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας. Ακολουθώντας το 1967, τα θεσμικά όργανα της ΕΟΚ, της ΕΚΑΧ και της ΕΚΑΕ συγχωνευτήκαν δημιουργώντας ένα ενιαίο σύνολο θεσμικών οργάνων που θα γίνει η εκτενής ανάλυση τους στα επόμενα κεφάλαια.

Το 1973 εντάχθηκαν στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα άλλες τρεις χώρες, η Δανία, η Ιρλανδία και το Ηνωμένο Βασίλειο. Το 1979 διεξήχθησαν οι πρώτες άμεσες εκλογές για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, δηλ όλοι οι πολίτες μπορούν για πρώτη φορά να εκλέξουν απευθείας τα μέλη του. Ακολούθησε η ένταξη της Ελλάδας το 1981, ενώ η Ισπανία και η Πορτογαλία ακολουθούν πέντε χρόνια αργότερα. Το 1986 υπογράφεται η Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη, η οποία παρέχει τη βάση για ένα φιλόδοξο εξαετές πρόγραμμα που αποσκοπεί στην εξάλειψη των εμποδίων στο ελεύθερο εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ.

Το 1992 με την υπογραφή της συνθήκης του Μάαστριχτ δημιουργήθηκε η Ευρωπαϊκή Ένωση και εισήχθησαν νέες μορφές συνεργασίας μεταξύ των κυβερνήσεων των κρατών μελών, όπως σε θέματα που αφορούν την άμυνα, τη

δικαιοσύνη και τις εσωτερικές υποθέσεις. Οι ηγέτες της ΕΕ συμφώνησαν στη δημιουργία της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης, με ενιαίο νόμισμα το οποίο θα διαχειρίζεται η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, σε μία δεκαετία. Το 1995, η Ε.Ε αποκτά τρία ακόμη νέα μέλη, την Αυστρία, τη Φινλανδία και τη Σουηδία. Ενώ το 1999 υπεγράφη η συνθήκη του Άμστερνταμ που αρχίζει ο προβληματισμός για το πώς θα προστατευθεί το περιβάλλον. Εκτός αυτού το 1999 εγκαινιάστηκε το ενιαίο νόμισμα της Ευρώπης, το ευρώ, που 11 χώρες το υιοθέτησαν ως επίσημο νόμισμα τους, διαμορφώνοντας αυτό που είναι ως γνωστό ως ζώνη του ευρώ.

Η Ελλάδα το 2001 εντάχθηκε και αυτή στη ζώνη του ευρώ, όπως επίσης αυτή τη χρονιά υπογράφηκε και η Συνθήκη της Νίκαιας η οποία προχώρησε σε μεταρρυθμίσεις στα θεσμικά όργανα της ΕΕ προκειμένου να προετοιμάσει τη διερεύνηση της ΕΕ ενόψει της ένταξης των νέων κρατών μελών το 2004. Το 2004 δέκα νέες χώρες εντάχθηκαν στην ΕΕ. Τα 25 κράτη μέλη υπογράφουν Συνθήκη για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης . Σκοπός του είναι η απλούστευση της δημοκρατικής διαδικασίας λήψης των αποφάσεων και της διαχείρισης της ΕΕ των 25 και πλέον κρατών μελών. Στο Σύνταγμα προβλέπεται επίσης η δημιουργία του αξιώματος του ευρωπαϊκού υπουργού Εξωτερικών. Η Συνθήκη της Λισαβόνας κυρώνεται από όλες τις χώρες της ΕΕ πριν τεθεί σε ισχύ την 1η Δεκεμβρίου 2009.

Τέλος, η νέα δεκαετία ξεκινά με μια σοβαρή χρηματοπιστωτική κρίση, αλλά και με την ελπίδα ότι οι επενδύσεις σε νέες, πράσινες, φιλικές προς το περιβάλλον τεχνολογίες καθώς και η ευρωπαϊκή συνεργασία θα συμβάλουν στη διαρκή ανάπτυξη και ευημερία.

ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Θεμέλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι το κράτος δικαίου. Αυτό σημαίνει ότι όλες οι ενέργειες της ΕΕ βασίζονται στις Συνθήκες, τις οποίες όλα τα κράτη μέλη της Ένωσης ενέκριναν εκούσια και δημοκρατικά. Για παράδειγμα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν μπορεί να προτείνει νομοθετικές ρυθμίσεις σε έναν τομέα πολιτικής που δεν αναφέρεται στις Συνθήκες.

Οι Συνθήκες είναι δεσμευτικές συμφωνίες μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ. Ορίζουν τους στόχους της ΕΕ, τους κανόνες που διέπουν τα θεσμικά της όργανα, τον τρόπο λήψης των αποφάσεων και τη σχέση της ΕΕ με τα κράτη μέλη της.

Η ευρωπαϊκή Ένωση στηρίζεται σε τέσσερις Συνθήκες. Η πρώτη Συνθήκη είναι η Συνθήκη Κοινότητας και Χάλυβα (ΕΚΑΧ). Η γέννηση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα(ΕΚΑΧ) διασφαλίζει σε αρχικό στάδιο την πολιτική και οικονομική ένωση των μελών της κοινότητας με αρχικό στόχο τη διασφάλιση της διαρκούς ειρήνης. Ταυτόχρονα ιδρύεται και η Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας(ΕΚΑΕ), με κύριο σκοπό τη κοινή δράση σε θέματα ενέργειας στις χώρες-μέλη. Η ευρωπαϊκή οικονομική κοινότητα(Ε.Ο.Κ) ιδρύθηκε μετά την περίοδο του ψυχρού πολέμου, που σκοπό είχε την καθιέρωση της πλήρους τελωνειακής ένωσης των κρατών που συμμετέχουν σε αυτή.

Αυτές οι τρεις Συνθήκες δημιούργησαν τις τρεις Ευρωπαϊκές Κοινότητες δηλαδή το σύστημα από κοινού λήψης αποφάσεων για τον άνθρακα, το χάλυβα, την πυρηνική ενέργεια και άλλους βασικούς τομείς της οικονομίας των κρατών μελών. Τα κοινοτικά θεσμικά όργανα, τα οποία δημιουργήθηκαν για τη διαχείριση αυτού του συστήματος συγχωνευτήκαν το 1967, με αποτέλεσμα τη δημιουργία μίας Ενιαίας Επιτροπής και ενός Ενιαίου Συμβουλίου. Εκτός από τον οικονομικό της ρόλο η ΕΟΚ ανέλαβε σταδιακά ένα ευρύ φάσμα αρμοδιοτήτων, στις οποίες περιλαμβάνονται οι κοινωνικές, περιβαλλοντικές και περιφερειακές πολιτικές.

Συνεπώς από τη στιγμή που η Κοινότητα δεν είχε πλέον μόνο οικονομικό χαρακτήρα, με την τέταρτη συνθήκη μετονομάστηκε απλά Ευρωπαϊκή Κοινότητα. Η τέταρτη Συνθήκη είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση που υπεγράφη στο Μάαστριχτ το 1992 και τέθηκε σε ισχύ το 1993.

Στο Μάαστριχτ, οι κυβερνήσεις των κρατών μελών καθιέρωσαν επίσης νέους τρόπους συνεργασίας στον τομέα της εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας καθώς και στον τομέα της δικαιοσύνης και των εξωτερικών υποθέσεων. Έτσι η Συνθήκη του Μάαστριχτ δημιούργησε την Ευρωπαϊκή Ένωση, μία νέα δομή διαρθρωμένη σε τρεις πυλώνες, η οποία αντιπροσωπεύει συγχρόνων πολιτική και μια οικονομική διάσταση.

Οι συνθήκες προσφέρουν το έρεισμα για όλες της πράξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ενόστε, οι Συνθήκες τροποποιούνται, ώστε η ΕΕ να γίνεται πιο αποτελεσματική και διαφανής, να προετοιμάζεται καλύτερα για τα νέα κράτη μέλη και να εισάγει νέες μορφές συνεργασίας, όπως η καθιέρωση του κοινού νομίσματος. Επίσης οι Συνθήκες πρέπει να τροποποιούνται από καιρού εις καιρού για να αναμορφώνονται τα θεσμικά όργανα της Ένωσης και να αποκτούν νέους τομείς αρμοδιότητας. Με βάση τις Συνθήκες, τα θεσμικά όργανα της ΕΕ μπορούν να εκδίδουν νομοθετικές πράξεις, τις οποίες στη συνέχεια εφαρμόζουν τα κράτη μέλη.

ΓΕΝΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Στον πυρήνα της ΕΕ βρίσκονται τα κράτη μέλη δηλ χώρες που ανήκουν στην Ένωση και οι πολίτες τους. Η ιδιαιτερότητα της ΕΕ είναι ότι, παρά το γεγονός ότι όλα τα κράτη μέλη είναι χώρες που διατηρούν την κυριαρχία και την ανεξαρτησία τους, έχουν εκχωρήσει ένα μέρος της «κυριαρχίας» τους, ώστε να αποκτήσουν δύναμη και να επωφεληθούν από τα πλεονεκτήματα κλίμακας. Η εκχώρηση της εθνικής κυριαρχίας σημαίνει στην πράξη ότι τα κράτη μέλη μεταβιβάζουν ορισμένες από τις εξουσίες λήψης αποφάσεων που διαθέτουν στα κοινά θεσμικά όργανα, τα οποία έχουν συστήσει τα ίδια, ούτως ώστε οι αποφάσεις για συγκεκριμένα θέματα κοινού ενδιαφέροντος να μπορούν να λαμβάνονται δημοκρατικά σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Η ΕΕ, δηλαδή, βρίσκεται κάπου ανάμεσα στο πλήρως ομοσπονδιακό σύστημα που υπάρχει στις Ηνωμένες Πολιτείες και στο χαλαρό διακυβερνητικό σύστημα συνεργασίας που συναντάμε στα Ηνωμένα Έθνη.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση βασίζεται στο κράτος δικαίου. Αυτό σημαίνει ότι κάθε ενέργεια της ΕΕ στηρίζεται σε Συνθήκες που έχουν εγκριθεί εκούσια και με δημοκρατικές διαδικασίες από όλες τις χώρες της ΕΕ. Για τις Συνθήκες γίνονται διαπραγματεύσεις και, στο τέλος, αφού συμφωνήσουν όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ, τις επικυρώνουν με τα κοινοβούλιά τους ή μέσω δημοψηφίσματος.

Οι Συνθήκες προσδιορίζουν τους στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τους κανόνες των θεσμικών οργάνων της ΕΕ, το πώς λαμβάνονται οι αποφάσεις και τη σχέση ανάμεσα στην ΕΕ και τα κράτη μέλη. Οι Συνθήκες τροποποιήθηκαν με κάθε προσχώρηση νέων κρατών μελών. Μερικές φορές τροποποιήθηκαν, επίσης, για να αναμορφωθούν τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και για να της δώσουν νέους τομείς αρμοδιότητας.

Τα τρία βασικά θεσμικά όργανα λήψης αποφάσεων είναι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο το οποίο αντιπροσωπεύει τους πολίτες της Ένωσης και εκλέγεται από αυτούς με άμεση καθολική ψηφοφορία. Το Συμβούλιο της ΕΕ το οποίο αντιπροσωπεύει τα μεμονωμένα κράτη μέλη και η επιτροπή που έχει ως αποστολή της να προασπίζει τα συμφέροντα της Ένωσης συνολικά.

Αυτό τα « θεσμικό τρίγωνο» ορίζει τις πολιτικές και θεσπίζει τις νομοθετικές πράξεις που εφαρμόζονται σε ολόκληρη την ΕΕ. Καταρχήν, η Επιτροπή είναι εκείνη που προτείνει νέες νομοθετικές πράξεις οι οποίες όμως εγκρίνονται από το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

Το Δικαστήριο είναι ένα άλλο θεσμικό όργανο της ΕΕ το οποίο φροντίζει για την τήρηση της Ευρωπαϊκής νομοθεσίας και από την άλλη το Ελεγκτικό Συνέδριο σαν θεσμικό όργανο ελέγχει τη χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων της Ένωσης.

Υπάρχουν και ακόμη άλλα θεσμικά όργανα τα οποία παίζουν σημαντικό ρόλο στην λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Οι εξουσίες και οι αρμοδιότητες των θεσμικών οργάνων καθώς και οι κανόνες και οι διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούν, ορίζονται στις Συνθήκες στις οποίες στηρίζεται η Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι συνθήκες εγκρίνονται από τους προέδρους και πρωθυπουργούς όλων των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στη συνέχεια κυρώνονται από τα Κοινοβούλια τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1:

1. ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

1.1 ΕΔΡΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

Η επίσημη έδρα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου βρίσκεται στο Στρασβούργο (Γαλλία), αν και το συγκεκριμένο θεσμικό όργανο έχει τρεις έδρες εργασίας: Στρασβούργο, Βρυξέλλες (Βέλγιο) και Λουξεμβούργο. Οι κύριες σύνοδοι του Κοινοβουλίου, γνωστές ως «σύνοδοι ολομέλειας», γίνονται στο Στρασβούργο δώδεκα φορές τον χρόνο.

1.2 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΣΥΝΘΕΣΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αποτελεί τη μοναδική κοινοβουλευτική συνέλευση στο κόσμο και το μόνο θεσμικό όργανο που εκλέγεται με άμεση ψηφοφορία και είναι αρμόδιο για τη θέσπιση ευρωπαϊκών νόμων.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αποτελείται από τους αρχηγούς κρατών και κυβερνήσεων όλων των χωρών της ΕΕ, καθώς και από τον πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Από το πολιτικό σύστημα της κάθε χώρας εξαρτάται αν θα συμμετέχει ο πρόεδρος ή/και ο πρωθυπουργός. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συνεδριάζει, κατ' αρχήν, τέσσερις φορές το χρόνο για να χαράξει τη γενική πολιτική της Ένωσης και να αναλύσει τις προόδους που σημειώνονται. Είναι το ανώτατο πολιτικό όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, γι' αυτό οι συνεδριάσεις του αποκαλούνται σύνοδοι κορυφής.

Σήμερα το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο απαριθμεί 766 μέλη από 28 κράτη μέλη. Οι εκλογές για την ανάδειξη των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου διεξάγονται κάθε πέντε έτη ταυτόχρονα σε όλα τα κράτη μέλη. Η εκλογική διαδικασία καθορίζεται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις εθνικές διατάξεις. Η κατανομή των εδρών διεξάγεται με πληθυσμιακά κριτήρια.

Τα διευθυντικά όργανα του Κοινοβουλίου είναι το Προεδρείο, η Διάσκεψη των Προέδρων, οι Κοσμήτορες, η Διάσκεψη των Προέδρων των κοινοβουλευτικών επιτροπών και η Διάσκεψη των Προέδρων των κοινοβουλευτικών αντιπροσωπειών. Η θητεία του Προέδρου είναι διετής.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο διαθέτει μόνιμες υπηρεσίες και Γραμματεία, οι οποίες είναι επιφορτισμένες με διοικητικά καθήκοντα.

Στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο υπάρχουν χαλαροί πολιτικοί σχηματισμοί συνομοσπονδίες εθνικών κομμάτων. Αν και η λειτουργία τους δεν συνάδει με τις γνώριμες κομματικές λογικές που συναντά κανείς στα εθνικά κοινοβούλια, σε ορισμένες περιπτώσεις οι συσχετισμοί επηρεάζουν αποφάσεις, έστω και έμμεσα. (Π.χ. η εκλογή του Προέδρου της Επιτροπής).

Επίσης, διαθέτει 22 μόνιμες επιτροπές, οι οποίες καλύπτουν όλο το φάσμα των κοινοτικών θεμάτων. Εκτός από τις επιτροπές αυτές κατά περίπτωση συστήνονται προσωρινές επιτροπές. Οι ευρωβουλευτές συμμετέχουν σε μία μόνιμη επιτροπή ως τακτικά μέλη και σε μία ακόμα ως αναπληρωματικά. Η κατανομή γίνεται με αποφάσεις των πολιτικών ομάδων.

1.3 ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

Η πρώτη κύρια αρμοδιότητα του Κοινοβουλίου είναι να ασκεί από κοινού με το Συμβούλιο τη νομοθετική εξουσία, θεσπίζει δηλαδή νόμους σε πολλούς τομείς της πολιτικής. Το γεγονός ότι εκλέγεται απευθείας βοηθά να εξασφαλιστεί η δημοκρατική νομιμότητα της ευρωπαϊκής νομοθεσίας.

Ασκεί δημοκρατικό έλεγχο σε όλα τα θεσμικά όργανα της Ένωσης, και ιδίως στην Επιτροπή. Έχει την εξουσία να εγκρίνει ή να απορρίπτει τον διορισμό του προέδρου της Επιτροπής και των επιτρόπων, καθώς και να κάνει δεκτή πρόταση δυσπιστίας κατά της Επιτροπής συλλογικά.

Ασκεί από κοινού με το Συμβούλιο αρμοδιότητες σχετικά με τον προϋπολογισμό της Ένωσης και, συνεπώς, μπορεί να επηρεάζει τις δαπάνες της. Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας, εγκρίνει ή απορρίπτει τον προϋπολογισμό στο σύνολό του.

Για να παρθεί μία απόφαση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο πρέπει να περάσει από τρεις φάσεις. Στην πρώτη φάση κάποια επιτροπή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου υποβάλλει στο Κοινοβούλιο και στο συμβούλιο μια πρόταση νόμου. Η δεύτερη φάση είναι η φάση της «πρώτης ανάγνωσης». Στην φάση της πρώτης ανάγνωσης το Κοινοβούλιο θα αποφασίσει αν θα πρέπει να εγκρίνει ή να απορρίψει τροπολογίες δηλ να κάνει τροποποιήσεις στο αρχικό σχέδιο της πρότασης της Επιτροπής. Αν, σε αυτή το φάση δεν υπάρχουν τροποποιήσεις και η πρόταση έχει γίνει αποδεκτή τότε εγκρίνεται και έτσι νόμος τίθεται σε ισχύ.

Ακολουθως, η δεύτερη φάση είναι η φάση της «δεύτερης φάσης». Στη φάση αυτή οι Ευρωβουλευτές πρέπει να αποφασίσουν αν θα απορρίψουν ή αν θα αποδεχτούν τη θέση του Συμβουλίου, έτσι η διαδικασία ολοκληρώνεται. Αν υπάρξουν τροποποιήσεις το Συμβούλιο θα πρέπει να τις εξετάσει σε μία δεύτερη ανάγνωση. Έτσι αν το Συμβούλιο δεχτεί όλες τις τροποποιήσεις το σχέδιο νόμου εγκρίνεται. Σε αντίθετη περίπτωση περνούν στη φάση της συνδιαλλαγής δηλ. πρέπει μέσα σε διάστημα έξι μηνών να καταλήξουν σε ένα αποδεκτό σχέδιο.

Το Κοινοβούλιο παρακολουθεί επίσης τις εργασίες του Συμβουλίου. Οι ευρωβουλευτές υποβάλλουν τακτικά προφορικές και γραπτές ερωτήσεις στο Συμβούλιο, ενώ η Προεδρία του Συμβουλίου παρευρίσκεται στις συνόδους της ολομέλειας και συμμετέχει σε σημαντικές συζητήσεις.

1.3.1 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΘΕΣΠΙΣΗΣ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΝΟΜΩΝ

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, όπως και τα εθνικά κοινοβούλια των κρατών, είναι αρμόδιο για θέσπιση ευρωπαϊκών νόμων. Στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η «Νομοθετική Διαδικασία» παράγεται από κοινού με ίση εξουσία μεταξύ Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Η συνήθης διαδικασία που ακολουθείται για τη θέσπιση ενός «ευρωνόμου» είναι η συναπόφαση.

1.3.2 ΑΣΚΗΣΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στα πλαίσια λειτουργίας του, είναι υπεύθυνο για την άσκηση δημοκρατικού ελέγχου επί όλων των θεσμικών οργάνων της Ένωσης, και ιδίως επί της Επιτροπής. Στην ουσία, έχει την δύναμη να εγκρίνει ή να απορρίπτει το διορισμό των Επιτρόπων, καθώς και να κάνει αποδεκτή πρόταση μορφής κατά της Επιτροπής συλλογικά.

Αναλυτικότερα, όταν διορίζεται η νέα Επιτροπή, τα 28 της μέλη (ένα από κάθε χώρα της ΕΕ) δεν μπορούν να αναλάβουν καθήκοντα έως ότου εγκρίνει τον διορισμό τους το Κοινοβούλιο. Εάν τα μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου δεν συμφωνούν με τον διορισμό ενός υποψηφίου, μπορούν να απορρίψουν ολόκληρο το σχήμα.

Το Κοινοβούλιο μπορεί επίσης να ζητήσει την παραίτηση της Επιτροπής προτού λήξει η θητεία της. Αυτό ονομάζεται "πρόταση μομφής".

Το Κοινοβούλιο ελέγχει την Επιτροπή εξετάζοντας τις εκθέσεις της (ετήσια Γενική Έκθεση, εκθέσεις για την εκτέλεση του προϋπολογισμού κ.λπ.) και υποβάλλοντας ερωτήσεις στους επιτρόπους. Σημαντικός είναι ο ρόλος των επιτροπών του Κοινοβουλίου για τον σκοπό αυτόν.

Επιπλέον, οι ευρωβουλευτές υποβάλλουν τακτικά ερωτήσεις προς την Επιτροπή στις οποίες οι επίτροποι έχουν νομική υποχρέωση να απαντήσουν.

Τέλος, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στα πλαίσια άσκησης δημοκρατικού ελέγχου των οργάνων της ΕΕ, συμβάλει σε όλες τις συνόδους κορυφής, όπου στην έναρξη κάθε συνόδου ο πρόεδρος αυτού διατυπώνει απόψεις και ανησυχίες του Κοινοβουλίου για επίκαιρα ζητήματα και για θέματα ημερήσιας διάταξης του Συμβουλίου.

1.3.3 ΑΣΚΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ

Το ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο είναι συνυπεύθυνο για την κατάρτιση του ετήσιου προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίου καταρτίζεται από κοινού από το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο. Το Κοινοβούλιο συζητά τον προϋπολογισμό σε δύο διαδοχικές αναγνώσεις ο οποίος θεωρείται οριστικώς εγκριθείς μόνο αφού υπογραφεί από τον Πρόεδρο του Κοινοβουλίου. Η επιτροπή ελέγχου του προϋπολογισμού του Κοινοβουλίου παρακολουθεί την εκτέλεση του προϋπολογισμού και κάθε χρόνο το Κοινοβούλιο αποφασίζει αν θα εγκρίνει την εκτέλεση του προϋπολογισμού του προηγούμενου έτους από την Επιτροπή. Σε περίπτωση που θα απορριφθεί, θα πρέπει ολόκληρη η διαδικασία

του προϋπολογισμού να ξεκινήσει από την αρχή κάνοντας ένα νέο σχέδιο προϋπολογισμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2:

2. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

2.1 Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Το Συμβούλιο ΕΕ, είναι το δεύτερο κατά την τάξη της Συνθήκης, θεσμικό όργανο της Ένωσης, το οποίο δημιουργήθηκε το 1974 και είναι το κύριο όργανο λήψης αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Όπως και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο συστήθηκε από τις ιδρυτικές Συνθήκες τη δεκαετία του 1950. Εκπροσωπεί τα κράτη μέλη και στις συνεδριάσεις του παρευρίσκεται ένας υπουργός από κάθε κυβέρνηση κράτους μέλους της Ένωσης.

Με τη Συνθήκη του Μάαστριχτ το 1992 έλαβε και επίσημη μορφή και τότε καθορίστηκε και η λειτουργία του. Αρχικό του σκοπό είχε να συσταθεί άτυπο μέσο συζήτησης και συνεργασίας αρχηγών κρατών και κυβερνήσεων και να υπογραμμίσει τον πολιτικά βαρύνοντα ρόλο του σε ολόκληρο το θεσμικό κτίσμα της Ένωσης πράγμα που δεν ήταν δυνατό για την Επιτροπή λόγω περιορισμένου ρόλου της. Με την ονομασία αυτή το Συμβούλιο ενεργεί επομένως στο πλαίσιο όλων των ιδρυτικών Συνθηκών και ως ενιαίο για όλους τους διεθνείς οργανισμούς που καθιδρύνονται με αυτές, αν και λειτουργεί κάθε φορά βάσει των κανόνων που ισχύουν σε κάθε ένα από αυτούς.

Επίσης, η Συνθήκη ΕΕ έχει αναθέσει στο Συμβούλιο ΕΕ συγκεκριμένους ρόλους στα πλαίσια της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτιστικής ασφάλειας καθώς επίσης και στα πλαίσια της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης.

2.2 ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Το Συμβούλιο απαρτίζεται από έναν αντιπρόσωπο κάθε κράτους μέλους σε υπουργικό επίπεδο, ο οποίος είναι εξουσιοδοτημένος να δεσμεύσει την κυβέρνηση του κράτους μέλους που αντιπροσωπεύει. Συνέρχεται για να συνεδριάσει δύο φορές το εξάμηνο από τον αρχηγό του κράτους ή της κυβέρνησης που έχει προεδρία της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπό την προεδρία του μόνιμου προέδρου του οργάνου. Ο κανόνας της εκπροσώπησης σε υπουργικό επίπεδο υφίστανται δύο εξαιρέσεις δύο εξαιρέσεις. Ρητά προβλέπεται από ορισμένες διατάξεις των Συνθηκών ΕΚ και ΕΕ ότι το Συμβούλιο συνέρχεται σε επίπεδο αρχηγών και κυβερνήσεων, καταρχήν για αποφάσεις περί ορισμού της προσωπικότητας που θα ορισθεί Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής μετά την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, δεύτερο για αποφάσεις από καθεστώς κράτους-μέλους με παρέκκλιση σε καθεστώς συμμετοχής στο κοινό νόμισμα, τρίτο για αποφάσεις περί στενότερης συνεργασία και τέλος για κυρωτικές διαδικασίες.

Επίσης, το κράτος μέλος μπορεί να αντιπροσωπευθεί από ανώτατο υπάλληλο του. Μπορεί ακόμα να εξουσιοδοτήσει τον υπουργό άλλου κράτους μέλους να παραστεί και να ψηφισθεί αντί αυτού, εφόσον το τελευταίο δεν έχει αποδεχθεί και άλλη τέτοια εντολή.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκλέγει τον πρόεδρο του από τα μέλη του με ειδική πλειοψηφία για δυόμιση έτη, η δε θητεία του οποίου μπορεί να ανανεωθεί για μία επιπλέον φορά. Ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου μπορεί να ανανεωθεί να κληθεί από το Συμβούλιο ΕΕ προς ακρόαση.

Οι αποφάσεις του Οργάνου λαμβάνονται κατά κανόνα με συναίνεση. Πρόθεση του οργάνου είναι η φωνή της Ευρωπαϊκής ένωσης να είναι ενιαία εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σε ορισμένες περιπτώσεις, εγκρίνει αποφάσεις ομόφωνα ή με ειδική πλειοψηφία, ανάλογα με όσα ορίζονται στη Συνθήκη.

Το Συμβούλιο αποτελείται από δέκα συνθέσεις οι οποίες καλύπτουν το σύνολο των πολιτικών της Ένωσης.

1. Γενικές υποθέσεις: Το Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων, αποτελούμενο εν γένει από τους υπουργούς εξωτερικών ή τους υπουργούς ευρωπαϊκών υποθέσεων, εξασφαλίζει τη συνοχή των εργασιών των διάφορων συνθέσεων του Συμβουλίου και προετοιμάζει τις συνόδους του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Κατά τις συνόδους γενικών υποθέσεων, το Συμβούλιο ασχολείται με φακέλους που επηρεάζουν περισσότερες από μία πολιτικές της Ένωσης, όπως οι διαπραγματεύσεις για τη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η προετοιμασία των πολυετών δημοσιονομικών προοπτικών της Ένωσης ή τα θεσμικά και διοικητικά θέματα. Συντονίζει επίσης, την προετοιμασία και τη συνέχεια των συνόδων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Εκτός αυτού, ασκεί συντονιστικό ρόλο στις εργασίες που διεξάγονται για διάφορους τομείς πολιτικής στις άλλες συνθέσεις του Συμβουλίου και αναλαμβάνει τη διεκπεραίωση κάθε φακέλου που του αναθέτει το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο.

2. Εξωτερικές υποθέσεις: Κατά τις συνόδους Εξωτερικών Υποθέσεων, το Συμβούλιο ασχολείται με το σύνολο της εξωτερικής δράσης της Ένωσης, στην οποία συμπεριλαμβάνεται η κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλεια, το εξωτερικό εμπόριο και η αναπτυξιακή συνεργασία.
3. Συμβούλιο ECOFIN: Το Συμβούλιο Οικονομικών και Δημοσιονομικών Υποθέσεων αποτελεί, μαζί με το Συμβούλιο Γεωργίας και Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων, μια από τις παλαιότερες συνθέσεις του Συμβουλίου. Είναι γενικά γνωστό στο Συμβούλιο Ecofin ή απλώς «Ecofin» και συγκροτείται από τους Υπουργούς Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και κρατών μελών καθώς και από τους Υπουργούς Προϋπολογισμού όταν εξετάζονται θέματα προϋπολογισμού. Το Συμβούλιο Ecofin συνέρχεται μία φορά το μήνα. Το Συμβούλιο Ecofin καλύπτει την πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε διάφορους τομείς, στους οποίους περιλαμβάνονται ο συντονισμός της οικονομικής πολιτικής, η οικονομική εποπτεία, η παρακολούθηση της δημοσιονομικής πολιτικής και των δημόσιων οικονομικών των κρατών μελών, το ευρώ, οι χρηματοοικονομικές αγορές και οι κινήσεις των κεφαλαίων καθώς και οι οικονομικές σχέσεις με τις τρίτες χώρες. Αποφασίζει κατά κανόνα με ειδική πλειοψηφία, κατόπιν διαβουλεύσεως ή στο πλαίσιο διαδικασίας συναπόφασης με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, με εξαίρεση τα φορολογικά θέματα για τα οποία απαιτείται ομοφωνία. Το Συμβούλιο Ecofin καταρτίζει επίσης και εγκρίνει κάθε χρόνο, μαζί με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, τον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που ανέρχεται σε 100 δισεκατομμύρια ευρώ περίπου. Η Ομάδα του Ευρώ, που αποτελείται από τα κράτη μέλη τα οποία έχουν ως νόμισμα το ευρώ, συνέρχεται κατά κανόνα την ημέρα πριν από τη σύνοδο Ecofin και εξετάζει τα θέματα που συνδέονται με την Οικονομική και Νομισματική Ένωση (ΟΝΕ). Πρόκειται για έναν ανεπίσημο φορέα που δεν αποτελεί σύνθεση του Συμβουλίου.

Όταν το Συμβούλιο Ecofin εξετάζει φακέλους που συνδέονται με το ευρώ και την ΟΝΕ, οι αντιπρόσωποι των κρατών μελών τα οποία δεν έχουν ως νόμισμα το ευρώ δεν συμμετέχουν στις ψηφοφορίες του Συμβουλίου.

4. Δικαιοσύνη και εσωτερικές υποθέσεις: Το Συμβούλιο «Δικαιοσύνη και εσωτερικές υποθέσεις» (ΔΕΥ) συνέρχεται δύο φορές το μήνα περίπου με τη συμμετοχή των υπουργών δικαιοσύνης και εσωτερικών προκειμένου να εξετάζονται οι εξελίξεις και η εφαρμογή των δράσεων συνεργασίας καθώς και οι σχετικές κοινές πολιτικές. Το Συμβούλιο ασκεί επίσης τα καθήκοντα του συννομοθέτη της ΕΕ, θεσπίζοντας εφεξής οδηγίες και κανονισμούς στο σύνολο του πεδίου της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων. Οι σύνοδοι του Συμβουλίου προετοιμάζονται από ομάδες και επιτροπές.
5. Συμβούλιο Απασχόλησης, Κοινωνικής Πολιτικής, Υγείας και Καταναλωτών: Το Συμβούλιο Απασχόλησης, Κοινωνικής Πολιτικής, Υγείας και Καταναλωτών (EPSCO) απαρτίζεται από τους Υπουργούς Απασχόλησης, Κοινωνικής Πρόνοιας, Προστασίας των Καταναλωτών, Υγείας, και Ισότητας Ευκαιριών, συνέρχεται δε τέσσερις περίπου φορές το χρόνο.
6. Συμβούλιο Ανταγωνιστικότητας: Η δημιουργία του Συμβουλίου Ανταγωνιστικότητας τον Ιούνιο του 2002, με τη συνένωση τριών παλαιότερων συνθέσεων (Εσωτερική Αγορά, Βιομηχανία και Έρευνα) προέκυψε από την εμφανή ανάγκη για μια συνεκτικότερη και καλύτερα συντονισμένη αντιμετώπιση των θεμάτων αυτών που συνδέονται με την ανταγωνιστικότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ανάλογα με τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, το Συμβούλιο αυτό συγκροτείται από Υπουργούς Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, Βιομηχανίας, Έρευνας, κλπ. Συνέρχεται πέντε ή έξι φορές τον χρόνο.
7. Συμβούλιο Μεταφορών, Τηλεπικοινωνιών και Ενέργειας: Από τον Ιούνιο του 2002, οι εν λόγω τρεις πολιτικές ετέθησαν υπό την ευθύνη μιας ενιαίας σύνθεσης του Συμβουλίου η οποία συνέρχεται περίπου κάθε

δίμηνο. Η σύνθεση του Συμβουλίου αυτού ποικίλλει ανάλογα με τα θέματα της ημερήσιας διάταξης (Υπουργοί Μεταφορών, Τηλεπικοινωνιών ή Ενέργειας).

8. Συμβούλιο Γεωργίας και Αλιείας: Το Συμβούλιο Γεωργίας και Αλιείας αποτελεί, μαζί με το Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων και Εξωτερικών Σχέσεων, μια από τις παλαιότερες συνθέσεις του Συμβουλίου. Απαρτίζεται από τους Υπουργούς Γεωργίας και Αλιείας, καθώς και από 32 τους Επιτρόπους των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων τους αρμόδιους για τη γεωργία και την αγροτική ανάπτυξη, την αλιεία και τη ναυτιλία καθώς και την υγεία και την προστασία των καταναλωτών, συνέρχεται δε μια φορά το μήνα.
9. Συμβούλιο Περιβάλλοντος: Το Συμβούλιο Περιβάλλοντος απαρτίζεται από τους Υπουργούς Περιβάλλοντος, συνέρχεται τέσσερις περίπου φορές το χρόνο και αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία σε συναπόφαση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.
10. Παιδεία, Νεολαία, Πολιτισμός και Αθλητισμός: Το Συμβούλιο Παιδείας, Νέας Γενιάς και Πολιτισμού (EJC) απαρτίζεται από τους Υπουργούς Παιδείας, Πολιτισμού, Νέας Γενιάς και Επικοινωνίας. Συνέρχεται τρεις-τέσσερις φορές το χρόνο και αποφασίζει κατά κανόνα με ειδική πλειοψηφία σε συναπόφαση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

2.3 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΛΗΨΕΩΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

Το Συμβούλιο συνέρχεται μετά από πρόκληση του Προέδρου του, κατά κανόνα με πρωτοβουλία του ιδίου. Στη συζήτηση καλούνται, κατά περίπτωση, τα όργανα που διαθέτουν δικαίωμα πρωτοβουλίας, όπως η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, αλλά μπορεί και να αποφασισθεί ή χωρίς την παρουσία τους στη σύσκεψη. Οι σύνοδοι δεν είναι καταρχήν δημόσιες και καλύπτονται από το επαγγελματικό απόρρητο. Δημόσιες, δι' αναμεταδόσεως με οπτικοακουστικά μέσα, είναι οι συζητήσεις για το εξαμηνιαίο πρόγραμμα της Προεδρίας ή το ετήσιο πρόγραμμα

της Επιτροπής μετά από δε απόφαση του ιδίου του Συμβουλίου για τις νέες σημαντικές νομοθετικές πρωτοβουλίες που αναλαμβάνονται. Το Συμβούλιο προβαίνει σε ψηφοφορία εφόσον αυτό κρίνεται αναγκαίο μετά τη συζήτηση από τον Πρόεδρο το αποφασίζει η πλειοψηφία των μελών του, όταν η ψηφοφορία ζητηθεί από ένα μέλος ή την Επιτροπή.

2.4 ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Το Συμβούλιο εκδίδει τις πράξεις που προβλέπονται στις διατάξεις των Συνθηκών βάσει των οποίων ενεργεί στη συγκεκριμένη περίπτωση. Οι πράξεις αυτές είναι μια ή περισσότερες από μια δέσμη τυπικών πράξεων που, κατά γενικό τρόπο, ορίζει η συνθήκη. Δεν διαθέτει δηλαδή γενική αρμοδιότητα να εκδίδει συγκεκριμένη πράξη ανεξάρτητα από το αντικείμενο και τους όρους που προσδιορίζει διάταξη των Συνθηκών. Συχνά εντούτοις καταλείπεται ευχέρεια επιλογής του είδους της πράξης, οπότε η επιλογή ανήκει πρωτίστως στο όργανο που ασκεί το δικαίωμα πρωτοβουλίας έκδοσης της πράξης, λαμβανομένων βεβαίως υπόψη και άλλων θεσμικών παραγόντων, όπως το είδος της αρμοδιότητας της Κοινότητας, του οργάνου, της φύσεως της επιδιωκόμενης ρύθμισης και του αντικειμένου της.

Το Συμβούλιο αποτελεί κομβικό σημείο στο θεσμικό σύστημα της Ένωσης, τόσο υπό την εντυπωσιακή όσο και την κοινοτική εκδοχή του. Οι αποφάσεις λαμβάνονται στο επίπεδο του Συμβουλίου είτε προς τήρηση κατευθύνσεων που χαράσσει το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο είτε ως κατάληξη της πολυειδούς αποφασιστικής διαδικασίας εντός της Κοινότητας και της Ένωσης.

Με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή διατηρεί μια πρωτότυπη όσο και κεφαλαιώδους σημασίας συζυγία μέσα από το δίπτυχο πρόφαση/απόφαση. Με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο συνεκδίδει νομοθετικές πράξεις σε μία σειρά αντικειμένων ενώ, σε άλλες περιπτώσεις, η διαβούλευση με αυτό μπορεί να λάβει τη μορφή γνώμης

του Κοινοβουλίου, συνοδευόμενης ή μη από προτάσεις τροπολογιών ή ακόμα έγκρισης της πράξεως του Συμβουλίου.

Το Συμβούλιο προσδιόρισε τις περιπτώσεις που ενεργεί με την ιδιότητα του ως νομοθέτη, ανεξαρτήτως της τηρούμενης διαδικασίας λήψεως αποφάσεων, μετατρέποντας έτσι τη λειτουργική εκδοχή της έννοιας κατά τη Συνθήκη σε οργανική. Με τον τρόπο αυτό το Συμβούλιο ιδιοποιείται τον τίτλο του Νομοθέτη, τον οποίο με βάση τη συμμετοχική αρχή όπως της εκφράζουν χαρακτηριστικά οι προμνησθείσες μορφές συζυγίας, μοιράζεται με το Κοινοβούλιο και την Επιτροπή. Το Συμβούλιο ορίζει ειδικότερα ότι ενεργεί ως νομοθέτης, όταν θεσπίζει κανόνες νομικώς δεσμευτικούς εντός των κρατών μελών ή για τα κράτη μέλη, μέσω κανονισμών ή οδηγιών ή αποφάσεων βάσει των σχετικών διατάξεων των Συνθηκών. Αντιδιαστέλλοντας δε, προς αυτές οι πράξεις που δεν θεωρούνται νομοθετικού χαρακτήρα οδηγούν δηλαδή στη θέσπιση μέτρων εσωτερικής φύσεως διοικητικών ή δημοσιονομικών πράξεων, πράξεων που αφορούν τις διοργανικές ή διεθνείς σχέσεις ή μη δεσμευτικών πράξεων. Με τον τρόπο αυτό, το Συμβούλιο συνδέει την ιδιότητα του νομοθέτη με εκείνη του παραγωγού κανόνων νομοθετικού χαρακτήρα και όχι γενικά πράξεων με το χαρακτήρα αυτό.

Επίσης, το Συμβούλιο μπορεί να χαρακτηριστεί και ως «Το Συμβούλιο ως Διοίκηση». Το Συμβούλιο μπορεί να επιφυλάξει σε αυτό εκτελεστικές αρμοδιότητες για τις πράξεις που εκδίδει μόνο σε ειδικές περιπτώσεις. Προκρίθηκε έτσι συγκρότηση των επιτροπών από αντιπροσώπους των κρατών μελών οι οποίοι θα διέθεταν τα αναγκαία προσόντα υπό την προεδρία όμως πάντοτε της Επιτροπής. Η διαταρασόμενη θεσμική ισορροπία από ένα Συμβούλιο που τείνει να ενεργεί ως νομοθέτης, και ως διοίκηση, προσκάλεσε τις αντιρρήσεις της Επιτροπής και του Κοινοβουλίου με αίτημα να θεσπιστούν κανόνες διασφαλιστικοί των προνομίων τους, το οποίο ικανοποιήθηκε μέσω των διαδοχικών αποφάσεων περί επιτροπολογίας του Συμβουλίου.

Εκτός αυτού, το Συμβούλιο μπορεί να χαρακτηριστεί και ως «Το Συμβούλιο ως κυρωτική αρχή. Δηλ, το Συμβούλιο των αξιακών αρχών του δικαίου της

Ένωσης από παραβατικές συμπεριφορές των κρατών μελών στο πολιτικό ή το οικονομικό σύστημα, ασκεί κάποιες κυρωτικές εξουσίες. Πρώτον, αναστέλλει δικαιώματα κράτους μέλους με ταυτόχρονη υποχρέωση τήρησης από το κράτος αυτό των λοιπών υποχρεώσεων του. Επίσης, επιβάλλει κυρώσεις κατά του κράτους μέλους που εμμένει στην παρέκκλιση των συστάσεων του προς τήρηση των επιταγών την Οικονομικής Ένωσης.

2.5 ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Την προεδρία του Συμβουλίου ασκούν εκ περιτροπής τα 28 κράτη μέλη της Ένωσης επί ένα εξάμηνο. Κατά το εξάμηνο, η προεδρία κατευθύνει τις συνεδριάσεις σε όλα τα επίπεδα, προτείνει προσανατολισμούς και καταρτίζει τις συμβιβαστικές προτάσεις που είναι απαραίτητες για τη λήψη των αποφάσεων από το Συμβούλιο.

Για τη διευκόλυνση της συνέχειας των εργασιών του Συμβουλίου, οι εξαμηνιαίες προεδρίες συνεργάζονται στενά ανά τρεις. Η «τριάδα» των προεδριών καταρτίζει κοινό πρόγραμμα των δραστηριοτήτων του Συμβουλίου για διάστημα 18 μηνών. Μόνο σε μία σύνθεση του Συμβουλίου δεν προεδρεύει η εξάμηνη προεδρία: το Συμβούλιο Εξωτερικών Υποθέσεων, του οποίου, από την έναρξη ισχύος της συνθήκης της Λισσαβόνας, προεδρεύει ο Ύπατος εκπρόσωπος της Ένωσης για την εξωτερική πολιτική και την πολιτική ασφάλειας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

3. ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

3.1 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο είναι το κατεξοχήν διακυβερνητικό όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο οποίο λαμβάνονται όλες οι κρίσιμες αποφάσεις από τους επικεφαλής των κρατών – μελών. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο δίνει στην Ένωση την αναγκαία ώθηση για την ανάπτυξη της και καθορίζει τους γενικούς πολιτικούς προσανατολισμούς της.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συνέρχεται τουλάχιστον τέσσερις φορές τον χρόνο, συνήθως στις Βρυξέλλες. Το αποτελούν οι αρχηγοί ή οι πρωθυπουργοί

των 27 κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και ο ύπατος εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Ασφαλείας.

Οι αποφάσεις στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο λαμβάνονται με συναίνεση, εκτός από τις περιπτώσεις που οι Συνθήκες ορίζουν διαφορετικά. Σε ορισμένες περιπτώσεις, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο λαμβάνει αποφάσεις μόνον με ομοφωνία ή με ειδική πλειοψηφία, ανάλογα με το τι ορίζουν οι Συνθήκες. Οι πρόεδροι του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, καθώς και ο ύπατος εκπρόσωπος για θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Ασφαλείας, δεν έχουν δικαίωμα ψήφου.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο άρχισε να λειτουργεί ανεπίσημα το 1974 ως φόρουμ συζήτησης μεταξύ των ηγετών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Γρήγορα εξελίχθηκε σε φορέα που καθορίζει τους στόχους και τις προτεραιότητες της Ένωσης.

Το 1992 απέκτησε επίσημα καθεστώς και το 2009 έγινε ένα από τα 7 κύρια θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3.2 ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο έχει διπλό ρόλο. Πρώτον, ρόλος του είναι η χάραξη των γενικών προσανατολισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης με σκοπό να της προσθοδεί πολιτικής συνοχή και να αντιμετωπίσουν σημαντικά ζητήματα της ενοποιητικής πορείας.

Δεύτερον, έχει και ως ρόλο τη χάραξη των «αρχών» «γενικών προσανατολισμών» και «κοινών στρατηγικών» στον ειδικότερο χώρο της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτιστικής ασφάλειας.

Αν και ασκεί μεγάλη επιρροή στον καθορισμό της πολιτικής ατζέντας της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν έχει νομοθετικής εξουσία.

3.3 ΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΛΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ

Τα αποφασισθέντα από το Συμβούλιο λαμβάνουν τη μορφή Συμπερασμάτων της Προεδρίας που μπορεί να συνοδεύονται από Κοινές Δηλώσεις των μελών ή Αποφάσεις. Η λήψη τέτοιων πράξεων είναι αποτέλεσμα αναζήτησης συναίνεσης. Οι πράξεις αυτές δεν είναι δεκτικές δικαστικού ελέγχου και τους προσδιορίζεται νομικός χαρακτήρας από τις πράξεις άλλων οργάνων που εφαρμόζουν τα υπό του Συμβουλίου αποφασισθέντα

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συνδέεται προς τις εθνικές Διοικήσεις και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Με τις εθνικές Διοικήσεις οι επαφές σχετικά με τον Πρόεδρο των εργασιών του εξασφαλίζονται από τους Αντιπρόεδρους των Μόνιμων Αντιπροσώπων. Με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κατά τη σύνοδο που παρέχεται στον Πρόεδρο η ευκαιρία να αναπτύξει τις απόψεις του, μετά δε από τη σύνοδο, υποχρεούται το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο να υποβάλει προς το Κοινοβούλιο έκθεση για τα πεπραγμένα.

3.4 ΕΞΟΥΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Οι εξουσίες του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, προσδιορισμένες με πολύ γενικό τρόπο στην Συνθήκη ΕΚ εξειδικεύονται από το ίδιο. Αρχικά, στο συνολικό σύστημα της Ένωσης, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο δίδει στην Ένωση την αναγκαία ώθηση για την ανάπτυξη της, διασκέπτεται επί θέματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ανοίγει στη συνεργασία νέους τομείς δραστηριότητας και επιλύει προβλήματα που μένουν εκκρεμή μετά από διασκέψεις.

Επίσης, στο αυστηρά ενωσιακό σύστημα καθορίζει τις αρχές και τους γενικούς προσανατολισμούς της καινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας, αποφασίζει για κοινές στρατηγικές.

Εκτός αυτού, στο κοινοτικό σύστημα, ασκεί την κρίσιμη για την ΟΝΕ ρυθμιστικής εξουσία του προσανατολισμού των γενικών προσανατολισμών των οικονομικών πολιτικών των κρατών μελών και της Κοινότητας, εξετάζει κατά έτος την κατάσταση της απασχόλησης στην Κοινότητα και εκδίδει σχετικά συμπεράσματα.

3.5 ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΝΙΜΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ (COREPER)

Η Επιτροπή Μόνιμων Αντιπροσώπων (COREPER) αποτελείται από μόνιμους αντιπροσώπους των κρατών μελών, έχει ως έργο την προετοιμασία των εργασιών του Συμβουλίου

Η Επιτροπή συνέρχεται κάθε εβδομάδα σε δύο επίπεδα Σε επίπεδο Μόνιμων Αντιπροσώπων και σε επίπεδο Αναπληρωτών Μόνιμων Αντιπροσώπων.

Σύμφωνα με την πρακτική που έχει επικρατήσει, οι μόνιμοι αντιπρόσωποι είναι κυρίως διπλωματικοί υπάλληλοι.

Τυπικά, η Επιτροπή Μόνιμων Αντιπροσώπων δεν μπορεί να αποκαταστήσει το Συμβούλιο στην διαδικασία λήψης αποφάσεων. Εντούτοις, τα θέματα που έχουν διευθετηθεί σε επίπεδο COREPER περιλαμβάνονται στα σημεία Α της ημερήσιας διάταξης του Συμβουλίου για τα οποία δεν προβλέπεται συζήτηση, ενώ τα θέματα που δεν έχουν επιλυθεί εισάγοντας προς συζήτηση στο Συμβούλιο ως σημεία Β.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

4. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

4.1 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΣΥΝΘΕΣΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η ευρωπαϊκή επιτροπή θεωρείται ο θεσμοφύλακας των Συνθηκών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αποτελεί το κεντρικό όργανο του θεσμικού ευρωπαϊκού οικοδομήματος αφού διασφαλίζει το συνολικό ευρωπαϊκό συμφέρον. Η θέση της επιτροπής, στα θεσμικά όργανα έχει ξεχωριστό χαρακτήρα, που δύσκολα θα μπορούσε να συγκριθεί με οποιοδήποτε συνταγματικό θεσμό των εθνικών πολιτικών συστημάτων.

Ιδρύθηκε το 1951 και έχει ως έδρα τις Βρυξέλλες, διατηρώντας επίσης γραφεία στο Λουξεμβούργο και αντιπροσωπείες σε όλες τις χώρες της Ένωσης.

Η Επιτροπή αποτελεί το ανεξάρτητο τεχνοκρατικό όργανο της Ένωσης. Είναι το κατεξοχήν κοινοτικό όργανο που εκπροσωπεί, προστατεύει και προάγει τα κοινοτικά συμφέροντα και επιδιώκει την πραγμάτωση των κοινοτικών στόχων χωρίς να λαμβάνει υπόψη τα κατ' ιδίαν συμφέροντα και τις κατ' ιδίαν επιδιώξεις των εθνικών κυβερνήσεων των κρατών μελών.

Η ιδιότητα του Επιτρόπου είναι ασυμβίβαστη με κάθε άλλη επαγγελματική δραστηριότητα, έστω και μη αμειβόμενη.

Ο πρόεδρος της Επιτροπής είναι αυτός που έχει τον πρώτο λόγο για το ποίος θα είναι αρμόδιος για κάθε τομές της πολιτικής και ανακατανέμει αυτές τις αρμοδιότητες κατά τη διάρκεια της θητείας της Επιτροπής.

Η επιτροπή συνεδριάζει μία φορά τη βδομάδα, στις Βρυξέλλες. Όλα τα θέματα της ημερήσιας διάταξης παρουσιάζονται από τον επίτροπο που είναι αρμόδιος για τον αντίστοιχο τομέα της πολιτικής και στη συνέχεια όλη η ομάδα εκδίδει συλλογική απόφαση

Η σύνθεση του οργάνου διαμορφώνεται ως εξής. Κάθε χώρα μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης εκπροσωπείται από ένα μέλος, του Επιτρόπου όπως συνήθως αποκαλείται. Κάθε Επίτροπος αναλαμβάνει με απόφαση του οργάνου, μετά από πρόταση του προέδρου αυτού, ένα ευρωπαϊκό ρόλο-χαρτοφυλάκιο (π.χ θέματα ανταγωνισμού, άμυνας κτλ), χαρτοφυλάκιο όμως που δεν το ασκεί σε θέματα της χώρας του αλλά ευρωπαϊκά. Ο ορισμός μέλους χώρας ως επιτρόπου αυτής γίνεται με πρόταση της εθνικής κυβέρνησης, γνωμοδότηση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και επικύρωση από το Κοινοβούλιο. Η διαδικασία ορισμού δείχνει την ευρωπαϊκή διάσταση που οφείλουν να έχουν τα μέλη. Σημασία έχει ότι κατά την άσκηση των καθηκόντων του ο Επίτροπος, τα ασκεί αυτά με ευρωπαϊκή στάση χωρίς να δέχεται παρεμβάσεις από χώρες ή οργανισμούς.

Η επιτροπή εκπροσωπεί τα συμφέροντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο σύνολο της. Καταρτίζει προτάσεις για νέα νομοθεσία και διαχειρίζεται σε καθημερινή βάση την υλοποίηση των πολιτικών και τη διάθεση των κονδυλίων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

4.2 ΗΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Ευρωπαϊκή επιτροπή ενεργεί σύμφωνα με τις πολιτικές κατευθύνσεις και καθορίζει ο πρόεδρος της, ο οποίος διορίζεται κατόπιν πρότασης του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και έγκρισης της από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Ο εκλεγμένος πρόεδρος αναλαμβάνει την επιλογή των επιτρόπων από καταλόγους υποψηφίων όπως αυτοί διαμορφώνονται από τα κράτη μέλη, ενώ η τελική έγκριση για το διορισμό της Επιτροπής δίνεται από το Κοινοβούλιο.

Η Επιτροπή αποτελείται από τμήματα και υπηρεσίες. Τα τμήματα είναι γνωστά ως «Γενικές Διευθύνσεις» που είναι αρμόδιες για συγκεκριμένους τομείς κάθε μία από τις οποίες διαθέτει ένα Γενικό Διευθυντή ως επικεφαλής ο οποίος δίνει αναφορά στον αρμόδιο Επίτροπο. Οι Γενικοί Διευθυντές συντάσσουν ουσιαστικά τις νομοθετικές προτάσεις διενεργώντας ευρείς διαβουλεύσεις και σε συνεργασία με τα αρμόδια υπουργεία των κρατών μελών. Οι προτάσεις αυτές, περιλαμβάνονται στη συνέχεια στην ημερήσια διάταξη κάποιας συνεδρίασης της Επιτροπής και υποβάλλονται προς ψηφοφορία. Η λήψη αποφάσεων για την έγκριση μίας πρότασης γίνεται κατόπιν ψηφοφορίας κατά τη διάρκεια μίας συνεδρίασης ή με γραπτή διαδικασία κατά την οποία η πρόταση διανέμεται στους Επιτρόπους οι οποίοι με τη σειρά τους κοινοποιούν επιφυλάξεις ή άλλες προτεινόμενες τροποποιήσεις.

Αναλυτικότερα, η Επιτροπή είναι ανεξάρτητη από τις εθνικές κυβερνήσεις. Ρόλος της είναι να εκπροσωπεί και να προασπίζει τα συμφέροντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως σύνολο. Συντάσσει προτάσεις για νέες ευρωπαϊκές

νομοθετικές πράξεις τις οποίες υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

Η επιτροπή είναι επίσης ο εκτελεστικός βραχίονας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με άλλα λόγια είναι υπεύθυνη για την εφαρμογή των αποφάσεων του Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Αυτό σημαίνει διαχείριση των τρεχουσών υποθέσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

4.2.1 ΥΠΟΒΟΛΗ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

Η επιτροπή έχει το δικαίωμα πρωτοβουλίας. Με άλλα λόγια η επιτροπή είναι το μόνο όργανο που έχει αρμοδιότητα εκπόνησης νέων ευρωπαϊκών νομοθετικών πράξεων. Η επιτροπή προτείνει νέες ευρωπαϊκές νομοθετικές πράξεις τις οποίες υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της ΕΕ. Αποτελεί συγχρόνως εκτελεστικό όργανο της Ένωσης αρμόδιο για την εφαρμογή των κοινών πολιτικών και την εξασφάλιση της εφαρμογής της ευρωπαϊκής νομοθεσίας, ενώ παράλληλα διαχειρίζεται τα προγράμματα της ΕΕ καθώς και τον οικονομικό προϋπολογισμό της. Τα μέλη της ονομάζονται επισήμως επίτροποι και συχνά με τον όρο Ευρωπαϊκής επιτροπής αναφερόμαστε στο σώμα των επιτρόπων που ασκούν τη διοίκηση του οργάνου. Οι προτάσεις αυτές πρέπει να προβλέπουν στην προάσπιση των συμφερόντων της Ένωσης και των πολιτών της, όχι των συμφερόντων συγκεκριμένων κρατών ή συγκεκριμένων κλάδων της οικονομίας

4.2.2 ΔΙΑΧΕΙΡΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Η Επιτροπή ως το εκτελεστικό όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση και την εκτέλεση του προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής

Ένωσης. Το μεγαλύτερο μέρος των πραγματικών δαπανών εκτελείται από τις εθνικές αρχές και την τοπική αυτοδιοίκηση αλλά η Επιτροπή είναι αρμόδια για την επίβλεψη τους υπό το άγρυπνο βλέμμα του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Στόχος και των αυτών οργάνων είναι να εξασφαλίζουν τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο χορηγεί στην Επιτροπή απαλλαγή όσον αφορά την εκτέλεση του προϋπολογισμού μόνο εφόσον η ετήσια έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου είναι θετική.

Η επιτροπή έχει επίσης την ευθύνη να διαχειρίζεται τις πολιτικές που εγκρίνονται από το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο όπως είναι για παράδειγμα η κοινή γεωργική πολιτική. Επίσης, πρέπει να εξασφαλίζει ότι οι χώρες της Ένωσης δεν επιδοτούν τις βιομηχανίες τους κατά τρόπο να νοθεύεται ο ανταγωνισμός.

4.2.3 ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Η εφαρμογή ενεργεί ως θεσμοφύλακας των Συνθηκών. Αυτό σημαίνει ότι η Επιτροπή, από κοινού με το Δικαστήριο, έχει την ευθύνη να εξασφαλίζει ότι το Ευρωπαϊκό δίκαιο εφαρμόζεται ορθά σε όλα τα κράτη μέλη.

Η επιτροπή, αν διαπιστώσει ότι μία χώρα της Ένωσης δεν εφαρμόζει ένα ευρωπαϊκό δίκαιο και συνεπώς δεν τηρεί τις έννομες υποχρεώσεις της, λαμβάνει μέτρα για το διορθωση της κατάστασης.

Καταρχήν, κινεί την νομική διαδικασία επί παραβίασει. Στην περίπτωση αυτή, η Επιτροπή αποστέλλει στην οικεία κυβέρνηση επίσημη επιστολή στην οποία εκθέτει τους λόγους για τους οποίους πιστεύει ότι η συγκεκριμένη χώρα παραβιάζει το ευρωπαϊκό δίκαιο και θέτει προθεσμία για την αποστολή λεπτομερούς απάντησης.

Αν η κατάσταση δεν διορθωθεί με τη διαδικασία αυτή, η Επιτροπή πρέπει στη συνέχεια αν προσφύγει στο Δικαστήριο, το οποίο μπορεί να επιβάλλει

χρηματικές ποινές. Οι αποφάσεις του Δικαστηρίου είναι δεσμευτικές για τα κράτη μέλη και για τα θεσμικά όργανα της Ένωσης.

4.2.4 ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΣΤΗ ΔΙΕΘΝΗ ΣΚΗΝΗ

Η ευρωπαϊκή Επιτροπή μεταφέρει τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη διεθνή σκηνή. Επιτρέπει στα κράτη μέλη να μιλούν με μια φωνή σε διεθνή φόρα όπως ο Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου.

Η Επιτροπή είναι επίσης αρμόδια για τη διαπραγμάτευση διεθνών συμφωνιών εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ένα τέτοιο παράδειγμα είναι η συμφωνία του Κοτονού, η οποία καθορίζει τους όρους μίας σημαντικής εταιρικής σχέσης στον τομέα των ενισχύσεων και του εμπορίου μεταξύ της Ένωσης και αναπτυσσόμενων χωρών της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού.

Μια άλλη αρμοδιότητα που ασκεί η Επιτροπή κατά τη διαδικασία σύναψης διεθνών Συνθηκών της Κοινότητας με τρίτες χώρες τέμνουν εκείνες του Συμβουλίου στο σημείο που οι πολιτικές κατευθύνσεις που χαράσσει το τελευταίο οφείλουν να συναρμόσουν με το τεχνικό περιεχόμενα των συμβατικών ρυθμίσεων που διαχειρίζεται η Επιτροπή. Στο πλαίσιο της μέριμνας για την εφαρμογή της Συνθήκης της ΕΚ και των διατάξεων που θεσπίζονται δυνάμει αυτής από τα όργανα, η Επιτροπή διαθέτει σειρά κυρωτικών εξουσιών που μερικές φορές μάλιστα εξελίσσονται παραστατικά προσωνομία, όπως «η συνείδηση» της Κοινότητας ή ο «θεσμοφύλακας» των Συνθηκών. Η Επιτροπή διαθέτει εξουσία ελέγχου, ερμηνευτική εξουσία διοικητικού και δικαιοδοτικού τύπου και αρμοδιότητα κατάγνωσης κυρώσεων.

4.3 ΟΙ ΠΡΟΣΛΗΨΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Ο πιο συνηθισμένος τρόπος για να γίνει κανείς υπάλληλος της Επιτροπής είναι να πάρει μέρος σε ένα ανοικτό διαγωνισμό. Οι διαγωνισμοί αυτοί, που διεξάγονται σε όλες τις γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αποτελούνται από μία προεπιλογή με δοκιμασίες πολλαπλής επιλογής και από μία γραπτή εξέταση. Όσοι από τους υποψηφίους έχουν περάσει με επιτυχία αυτές τις διαδικασίες καλούνται να περάσουν μία προφορική εξέταση, η οποία συνήθως λαμβάνει χώρα στις Βρυξέλλες. Παρόλο που είναι ανοικτοί για όλους όσους πληρούν μια σειρά από βασικά κριτήρια, οι διαγωνισμοί αυτοί είναι πάρα πολύ επιλεκτικοί, και γιαυτό χρειάζεται όσοι συμμετέχουν σε αυτούς τους διαγωνισμούς δημοσιεύονται ευρύτατα στον τύπο, καθώς και στον ιστότοπο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η επιτυχία σε ένα τέτοιο διαγωνισμό ανοίγει δρόμο για μια εξαιρετικά ενδιαφέρουσα σταδιοδρομία, που χαρακτηρίζεται από κινητικότητα, δεδομένου ότι ένας υπάλληλος της Επιτροπής μπορεί να αναμένει ότι θα απασχοληθεί από πολλούς διαφορετικούς τομείς δραστηριότητας κατά τη διάρκεια της σταδιοδρομίας του. Το προσωπικό της Επιτροπής απαρτίζεται ως επί το πλείστον από δημόσιους υπαλλήλους. Το σύστημα αποσκοπεί στην εξασφάλιση της ανεξαρτησίας αυτών των λειτουργών ως προς διάφορα εθνικά ή ιδιαίτερα συμφέροντα. Οι ρυθμίσεις που αφορούν τους μισθούς και τις συνθήκες εργασίας αποφασίζονται από τις κυβερνήσεις των κρατών μελών με τον ειδικό κανονισμό περί της υπηρεσιακής κατάστασης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

5. ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

5.1 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Οι διαφορές ανάμεσα στα υποκείμενα της έννομης τάξης (κοινοτικά όργανα, κράτη μέλη, ιδιώτες) ως προς την ερμηνεία και την εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου μπορούν να επιλυθούν από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το Δικαστήριο είναι το μοναδικό θεσμικό δικαιοδοτικό όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ιδρύθηκε το 1952, στο οποίο προσαρτήθηκε το 1989 το Πρωτοδικείο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Το Δικαστήριο κατέστη, για λόγους οργανωτικού εξορθολογισμού, κοινό όργανο και για τις τρεις Κοινοότητες αμέσως μετά την υπογραφή των σχετικών ιδρυτικών Συνθηκών, παρέμεινε δε ταυτόχρονα το ενιαίο δικαιοδοτικό όργανο για την κοινοτική έννομη τάξη παρά τις οργανικές εκπτύξεις του. Η ανάγκη υπάρξεως μιας ενιαίας δικαιοδοτικής πολιτικής στα θέματα ερμηνείας και εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου επέβαλε λογική οργάνωση ενός ακυρωτικού δικαστηρίου το οποίο συναιρεί όλες τις ενδεχόμενα δισταμένες απόψεις περισσότερων δικαστηρίων. Επέβαλε δηλ, το Δικαστήριο να παραμείνει ενιαίο και μοναδικό στο θεσμικό ρόλο που του επιφυλάσσουν οι ιδρυτικές Συνθήκες παρά την ανάγκη δημιουργίας πολλών δικαστηρίων στους κόλπους του. Επομένως, ο ρόλος ο ρόλος του Δικαστικού συστήματος υπόκειται ταυτόχρονα σε δύο χρήσεις. Πρώτος το δικαστικό σύστημα δεν είναι δικαιοδοτικό όργανο της κοινοτικής έννομης τάξης, αδιαφόρως εάν ενεργεί, στη συγκεκριμένη περίπτωση, ως Δικαστικό σύστημα εν στενή έννοια. Το Δικαστικό σύστημα όμως είναι το δικαιοδοτικό μόρφωμα συγκεκριμένης σύνθεσης, που διαθέτει ακέραιη την απονεμόμενη από τις ιδρυτικές Συνθήκες εξουσία, έστω και αν από αυτή αφαιρέθηκαν ορισμένα είδη διαφορών για να υπαχθούν σε άλλες οργανικές μορφές του ίδιου Δικαστηρίου, κατά τρόπο πάντοτε που να μπορεί να ελέγχει εντέλει η ουσιαστική κρίση που αυτές παρέχουν.

Σύμφωνα με τις Ευρωπαϊκές Συνθήκες, το Δικαστήριο πρέπει να διασφαλίσει ότι ο νόμος τηρείται στην ερμηνεία και την εφαρμογή των Συνθηκών αυτών. Στην πραγματικότητα το Δικαστήριο είναι το μοναδικό όργανο, ολοκληρωτικά ανεξάρτητο, που ο μοναδικός στόχος του είναι τα συμφέροντα της κοινότητας. Η άποψη αυτή είναι σπουδαιότερη επειδή το Συμβούλιο ενεργεί περισσότερες φορές ως διακυβερνητική σύσκεψη, όπου κάθε μέλος υπερασπίζεται τα συμφέροντα της χώρας του.

5.2 ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Το Δικαστήριο αποτελείται από έναν δικαστή από κάθε κράτος μέλος και από οκτώ γενικούς εισαγγελείς που διορίζονται με κοινή συμφωνία από τις κυβερνήσεις των κρατών μελών για περίοδο έξι ετών.

Το Δικαστήριο συνεδριάζει έγκυρα μόνο με περιττό αριθμό δικαστών για να καταλήγει πάντοτε σε απόφαση κατά πλειοψηφία. Η παρουσία εθνικού δικαστή στη σύνθεση του Δικαστηρίου αποτελεί ουσιώδη πολιτική εγγύηση για την εκπροσώπηση της εθνικής έννομης τάξης του κράτους μέλους ως προϊόντος συγκεκριμένης πολιτικής οργάνωσης και φιλοσοφίας. Κατά τα λοιπά, όπως το πρόσωπο που δικαστή εκφέυγει πλήρως της εθνικής σφαίρας και τάσσεται αποκλειστικά στην υπηρεσία του κοινοτικού συμφέροντος.

Οι Δικαστές και οι Γενικοί Εισαγγελείς επιλέγονται μεταξύ προσωπικοτήτων που παρέχουν πλήρη εγγύηση ανεξαρτησίας και συγκεντρώνουν στις χώρες τους τις αναγκαίες προϋποθέσεις για τον διορισμό τους στα ανώτατα δικαστικά αξιώματα, ή είναι νομικοί αναγνωρισμένου κύρους.

Οι Γενικοί Εισαγγελείς διευκολύνουν το έργο του Δικαστηρίου διατυπώνοντας δημόσια αιτιολογημένες προτάσεις, οι οποίες όμως δεν δεσμεύουν το Δικαστήριο.

Το Πρωτοδικείο, (το οποίο σήμερα ονομάζεται Γενικό Δικαστήριο) αποτελείται επίσης από δικαστές από όλα τα κράτη μέλη, δεν επικουρείται όμως από γενικούς εισαγγελείς. Σε ότι αφορά τον διορισμό τους, ακολουθείται η ίδια διαδικασία με τους δικαστές του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Με την Συνθήκη της Λισσαβόνας, το Πρωτοδικείο μετονομάζεται σε Γενικό Δικαστήριο. Σε ότι αφορά την κοινοτική δικαιοταξία, η αρμοδιότητα του Δικαστηρίου αυτή αφορά είτε άμεσες προσφυγές, είτε προδικαστικές αποφάσεις επί ερωτημάτων που του απευθύνονται από τα εθνικά δικαστήρια.

Ο Γραμματέας, διορίζεται από το Δικαστήριο για κάθε δικαιοδοτικό μάρφωμα υπό όρους και προϋποθέσεις ανάλογες προς το Δικαστή. Προϊσταται του

προσωπικού του Δικαστηρίου υπό την εποπτεία του Προέδρου και συνεπικουρείται από Βοηθούς Γραμματείς.

Δικαστές και Γενικοί Εισαγγελείς, συνεπικουρούνται από Εισηγητές, οι οποίοι συμμετέχουν στην ουσιαστική προπαρασκευή των υποθέσεων και για το λόγο αυτό παρέχουν εγγυήσεις αμεροληψίας και γνώσης ανάλογες προς των δικαστών, υποκείμενοι στις ίδιες υποχρεώσεις τηρήσεως του απόρρητου των υποθέσεων δια της δόσεως όρκου.

Το Δικαστήριο, παραμένει διαρκώς σε λειτουργία, πλην των δικαστικών διακοπών που μπορεί να ορίσει. Για την καλύτερη διεκπεραίωση του έργου το Δικαστήριο συγκροτεί τμήματα από τα μέλη του. Το Δικαστήριο συνέρχεται σε τριμελή, πενταμελή ή ενδεκαμελή σύνθεση. Σε ολομέλεια συνεδριάζει το Δικαστήριο όταν το αποφασίζει το ίδιο ή όταν το ζητήσει κράτος μέλος ή κοινοτικό όργανο με την ιδιότητα του διαδίκου.

Στο Δικαστήριο έχουν απονεμηθεί ειδικές αρμοδιότητες. Συγκεκριμένες κατηγορίες διαφόρων και μόνο αυτές μπορούν να αχθούν ενώπιον του. Πρόκειται για διαφορές, που θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν ως αφορώσες κυρίως τους πρωταγωνιστές της ενοποίησης ή άλλως στους προνομιούχους διαδίκους, όπως είναι τα κράτη μέλη και τα κοινοτικά όργανα, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, η συμπεριφορά των τελευταίων απέναντι στους διοικούμενους της Κοινότητας, φυσικά ή νομικά πρόσωπα.

Σε ότι αφορά την κοινοτική δικαιοταξία, η αρμοδιότητα του Δικαστηρίου αυτή αφορά είτε άμεσες προσφυγές, είτε προδικαστικές αποφάσεις επί ερωτημάτων που του απευθύνονται από τα εθνικά δικαστήρια.

Σε ότι αφορά τις άμεσες προσφυγές αυτές είναι, η αίτηση ακυρώσεως, η προσφυγή κατά παράλειψης, η προσφυγή κατά κράτους μέλους για παραβίαση του κοινοτικού δικαίου, η ένσταση παρανομίας, Η προσφυγή αποζημίωσης και οι υπαλληλικές προσφυγές.

Επίσης, σε ότι αφορά τις προδικαστικές αποφάσεις αυτές αφορούν ερωτήματα που απευθύνουν τα εθνικά δικαστήρια σχετικά με την ερμηνεία ή το κύρος των κανόνων του κοινοτικού δικαίου.

Επιπροσθέτως, το Δικαστήριο μπορεί να εκδίδει γνωμοδοτήσεις κατόπιν σχετικού αιτήματος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου, της Επιτροπής ή κάποιου κράτους μέλους.

Εκτός αυτού, σε ότι έχει να κάνει με τα διακυβερνητικά πεδία αρμοδιότητας, οι δικαιοδοσίες του Δικαστηρίου είναι πιο περιορισμένες και αφορούν αρχικά προδικαστικά ερωτήματα που υποβάλλουν τα εθνικά δικαστήρια σχετικά με το κύρος ή την ερμηνεία των νομικών πράξεων που εκδίδει το Συμβούλιο στον τομέα της αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας, δεύτερον τον έλεγχο νομιμότητας των αποφάσεων πλαίσιο, μετά από προσφυγή των κρατών – μελών και της Επιτροπής και τέλος την επίλυση διαφορών μεταξύ των κρατών μελών σχετικά με την ερμηνεία ή την εφαρμογή των δεσμευτικών πράξεων που εκδίδει το Συμβούλιο στον τομέα της αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας.

Επίσης το Δικαστήριο συγκεντρώνει και ορισμένες γενικές αρμοδιότητες στο πλαίσιο του συστήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως για παράδειγμα ο έλεγχος του σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων από τα όργανα της Ένωσης.

Το έργο του Δικαστηρίου ποικίλει εξαιρετικά επειδή είναι υποχρεωμένο να ασκεί πολλά καθήκοντα: διοικητικό δικαστήριο, ποινικό δικαστήριο, εσωτερικό διοικητικό δικαστήριο, διεθνές δικαστήριο, συνταγματικό δικαστήριο και δικαστήριο αστικής δικαιοδοσίας.

Συνοψίζοντας, το Δικαστήριο έχει ως αποστολή την ερμηνεία και την εφαρμογή των κανόνων δικαίου σε υποθέσεις που του υποβάλλουν κοινοτικά όργανα, κράτη μέλη, ιδιώτες ή και εθνικά δικαστήρια.

Επίσης, η νομολογία του Δικαστηρίου συμπληρώνει κενά του πρωτογενούς και του δευτερογενούς κοινοτικού δικαίου και σε πολλές περιπτώσεις αποτέλεσε πηγή έμπνευσης για την ανάπτυξη της νομοθεσίας, όπως για παράδειγμα το δίκαιο της κοινής αγοράς.

5.3 ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

Το Δικαστήριο εκδίδει αποφάσεις για υποθέσεις που φέρονται ενώπιόν του. Οι τέσσερις συνηθέστεροι τύποι υποθέσεων είναι καταρχήν, οι αιτήσεις για έκδοση προδικαστικής απόφασης, οι προσφυγές για παράβαση υποχρέωσης, προσφυγές ακυρώσεως, προσφυγές επί παραλείψει και αγωγές αποκατάστασης των ζημιών.

Τα εθνικά δικαστήρια κάθε χώρας της ΕΕ είναι αρμόδια να εξασφαλίζουν ότι η νομοθεσία της ΕΕ εφαρμόζεται σωστά στη συγκεκριμένη χώρα. Αλλά υπάρχει ο κίνδυνος τα δικαστήρια διαφόρων χωρών να ερμηνεύουν την ευρωπαϊκή νομοθεσία διαφορετικό τρόπο. Για να αποτραπεί αυτός ο κίνδυνος, προβλέπεται η «διαδικασία έκδοσης προδικαστικής απόφασης». Αυτό σημαίνει ότι, εάν ένα εθνικό δικαστήριο διατηρεί κάποια αμφιβολία σχετικά με την ερμηνεία ή το κύρος κάποιου ευρωπαϊκού νόμου, μπορεί, και ορισμένες φορές οφείλει, να ζητήσει τη συμβουλή του Δικαστηρίου, η οποία δίδεται με τη μορφή «προδικαστικής απόφασης».

Η Επιτροπή μπορεί να κινήσει τη διαδικασία αυτήν έχει λόγους να πιστεύει ότι ένα κράτος μέλος έχει παραβεί υποχρέωσή του που απορρέει από τη νομοθεσία της ΕΕ. Η διαδικασία αυτή μπορεί επίσης να κινηθεί από άλλη χώρα της ΕΕ. Και στις δύο περιπτώσεις, το Δικαστήριο ερευνά τους προβαλλόμενους ισχυρισμούς και εκδίδει απόφαση. Το κράτος μέλος το οποίο διαπιστώνεται ότι έχει όντως παραβεί υποχρέωσή του οφείλει να παύσει αμέσως την παράβαση. Εάν το Δικαστήριο κρίνει ότι το κράτος μέλος δεν έχει συμμορφωθεί με την απόφασή του, μπορεί να επιβάλει πρόστιμο στην οικεία χώρα.

Εκτός αυτού, αν ένα κράτος μέλος, το Συμβούλιο, η Επιτροπή ή (υπό ορισμένες προϋποθέσεις) το Κοινοβούλιο κρίνει ότι ένας συγκεκριμένος ευρωπαϊκός νόμος είναι παράνομος, μπορεί να ζητήσει από το Δικαστήριο να τον κηρύξει άκυρο. Αυτές οι «προσφυγές ακυρώσεως» μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν και από ιδιώτες που ζητούν από το Δικαστήριο να ακυρώσει έναν συγκεκριμένο νόμο ο οποίος έχει άμεσες και δυσμενείς επιπτώσεις γι' αυτούς

προσωπικά. Αν το Δικαστήριο κρίνει ότι ο εν λόγω νόμος δενθεσπίστηκε σύνομα ή δεν βρίσκει έρεισμα στις Συνθήκες, μπορεί να τον κηρύξει άκυρο.

Η Συνθήκη επιτάσσει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και την Επιτροπή να λαμβάνουν ορισμένες αποφάσεις σε ορισμένες περιπτώσεις. Αν δεν το πράξουν, τα κράτη μέλη, τα υπόλοιπα θεσμικά όργανα της ΕΕ και (υπό ορισμένες προϋποθέσεις) ιδιώτες ή εταιρείες μπορούν να υποβάλουν προσφυγή στο Δικαστήριο ζητώντας την επίσημη διαπίστωση της σχετικής παράλειψης.

Όσο αφορά τις αγωγές για αποκατάσταση των ζημιών, κάθε άτομο ή εταιρεία που έχει υποστεί ζημία λόγω πράξης ή παράλειψης των κοινοτικών οργάνων ή των υπαλλήλων τους μπορεί να ασκήσει αγωγή αποζημίωσης στο Πρωτοδικείο.

5.4 ΟΙ ΝΕΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΤΗΣ ΛΙΣΑΒΒΟΝΑΣ

Η Συνθήκη της Λισσαβόνας δεν επέφερε ριζικές αλλαγές στο δικαιοδοτικό σύστημα της Ένωσης. Οι αλλαγές είναι περισσότερο τεχνικής φύσεως. Το πρωτοδικείο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων μετονομάζεται Γενικό Δικαστήριο ενώ προβλέπεται η σύσταση ειδικών δικαστηρίων.

Διευρύνεται η δυνατότητα προσφυγής ως προς τα πρόσωπα και τους ιδιώτες οι οποίοι μπορούν να προσβάλλουν ενώπιον του Δικαστηρίου κανονιστικές πράξεις που τους θίγουν με άμεσο τρόπο.

Η αρμοδιότητα του Δικαστηρίου επεκτείνεται σε όλες τις πτυχές της αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις ενώ σε ότι αφορά την Κοινή Εξωτερική Πολιτική και την Πολιτική Ασφάλειας, σε ορισμένα θέματα διευρύνεται η αρμοδιότητά του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

6. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

6.1 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΣΥΝΘΕΣΗ

Η Ευρωπαϊκή κεντρική Τράπεζα είναι και αυτή ένα από τα πιο σημαντικά θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η έδρα της βρίσκεται στη Φρανκφούρτη της Γερμανίας, προς την οποία τα κράτη μέλη έχουν μεταβιβάσει εξαιρετικά μεγάλο ποσοστό εθνικής κυριαρχίας στον τομέα της νομισματικής πολιτικής. Παράλληλα αποτελεί και την εκδοτική τράπεζα της Ένωσης.

Αποτελεί, όργανο κεντρικής σημασίας για τη λειτουργία της Νομισματικής Ένωσης. Διαθέτει το αποκλειστικό προνόμιο κοπής του ενιαίου ευρωπαϊκού νομίσματος, του Ευρώ, και διαμορφώνει τη νομισματική πολιτική της Κοινότητας, κυρίως υπό το πρίσμα της επίτευξης νομισματικής σταθερότητας, η οποία, με τη σειρά της, υπηρετεί την οικονομική πολιτική της Κοινότητας, στο θεμέλιο της, τη σταθερότητα των τιμών.

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ιδρύθηκε την 1η Ιουνίου 1998 με στόχο την αντικατάσταση των νομισμάτων μιας ομάδας κυρίαρχων κρατών με το ενιαίο νόμισμα και τη χάραξη πολιτικής για τη ζώνη του ευρώ που μόλις είχε γεννηθεί.

Από τότε η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, ως ο καθοδηγητής της ομάδας του Ευρωσυστήματος δηλ του συστήματος κεντρικών τραπεζών της ζώνης του ευρώ, ασκεί τη νομισματική πολιτική για τις χώρες της νομισματικής Ένωση. Πρωταρχικός της στόχος είναι η σταθερότητα των τιμών μεσοπρόθεσμα, καθώς οι σταθερές τιμές αποτελούν τη βάση διατηρήσιμης οικονομικής ανάπτυξης και ευημερίας στην Ευρώπη.

Την 1^η Ιουνίου 1998 δημιουργήθηκε επίσης το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών, το θεσμικό πλαίσιο που περιλαμβάνει την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και τις κεντρικές τράπεζες όλων των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, η οποία εδρεύει στην Φρανκφούρτη αποτελεί θεσμικό όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προς την οποία τα κράτη μέλη έχουν μεταβιβάσει εξαιρετικά μεγάλο ποσοστό εθνικής κυριαρχίας στον τομέα της νομισματικής πολιτικής. Παράλληλα αποτελεί και την εκδοτική τράπεζα της Ένωσης.

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα έχει νομική προσωπικότητα, καταστατικό κεφάλαιο και όργανα τα οποία παρουσιάζουν ομοιότητες με τις ανώνυμες εταιρείες.

Στο κεφάλαιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής τράπεζας μεριδιούχοι είναι οι εθνικές κεντρικές τράπεζες οι οποίες συμμετέχουν ανάλογα με τον πληθυσμό και την συμμετοχή κάθε χώρας στο ΑΕΠ της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στο πλαίσιο αυτό, το μεγαλύτερο ποσοστό κατέχεται από την Κεντρική Τράπεζα της Γερμανίας. Το ποσοστό συμμετοχής μιας εθνικής κεντρικής τράπεζας στο κεφάλαιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας έχει ιδιαίτερη σημασία στις περιπτώσεις λήψης αποφάσεων από το Διοικητικό Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας με βάση τις σταθμεύσεις ψήφους των εθνικών τραπεζών.

Τα μερίδια των εθνικών κεντρικών τραπεζών στο κεφάλαιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας είναι αμεταβίβαστα και αναπαλλοτρίωτα. Στο πλαίσιο αυτό, η ιδιότητα του κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Αξίζει να τονιστεί ότι η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα είναι απολύτως ανεξάρτητη. Η Τράπεζα, οι εθνικές κεντρικές τράπεζες του ευρωσυστήματος, αλλά και όλα τα μέλη των οργάνων λήξης αποφάσεων του δεν μπορούν να ζητούν ή να δέχονται υποδείξεις από οποιονδήποτε άλλον οργανισμό. Όλα τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και οι εθνικές κυβερνήσεις οφείλουν επίσης να σέβονται αυτή την αρχή.

6.2 ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα έχει κάποιες πολύ σοβαρές αρμοδιότητες. Καταρχήν, η πρώτη αρμοδιότητα είναι ο καθορισμός βασικών επιτοκίων για την ευρωζώνη και ο έλεγχος της προσφορά χρήματος. Μία άλλη αρμοδιότητας είναι η διαχείριση των συναλλαγματικών αποθεματικών της ευρωζώνης και η αγορά ή πώληση νομισμάτων όταν κρίνεται αναγκαία για τη διατήρηση της ισορροπίας των συναλλαγματικών ισοτιμιών.

Εκτός αυτού, αρμοδιότητα του είναι επίσης η συμβολή στη διασφάλιση της κατάλληλης εποπτείας των κεφαλαιαγορών και των χρηματοπιστωτικών

ιδρυμάτων από τις εθνικές αρχές, καθώς και της ομαλής λειτουργίας των συστημάτων πληρωμών.

Άλλη μία αρμοδιότητα είναι η παροχή άδειας στις κεντρικές τράπεζες της ευρωζώνης να εκδίδουν χαρτονομίσματα του ευρώ και επίσης η παρακολούθηση των τάσεων των τιμών και η αξιολόγηση του κινδύνου που αυτές συνεπάγονται για τη σταθερότητα των τιμών στην ευρωζώνη.

6.3 ΘΕΣΜΙΚΑ ΠΛΑΙΣΙΑ

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα αποτελεί κοινοτικό όργανο ειδικών αρμοδιοτήτων, το οποίο λειτουργεί σε διττό πλαίσιο ενός κοινοτικού υποσυστήματος, του ΕΣΚΤ και του ευρύτερου κοινοτικού συστήματος, του πολιτικού συστήματος. Στις οργανικές σχέσεις της, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα αναπαράγει θεσμικά στοιχεία τόσο του υποσυστήματος όσο και του συστήματος.

Το υποσύστημα του ΕΣΚΤ εξισορροπεί τα θεσμικά στοιχεία του προς όφελος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, επικοινωνεί δε με το γενικό κοινοτικό πλαίσιο, στο βαθμό που η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα συμμετέχει στη δράση των άλλων κοινοτικών οργάνων είτε υποστηρίζοντας την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους.

6.4 ΒΑΣΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

Στα πλαίσια λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας τα βασικά όργανα της είναι Το Διοικητικό Συμβούλιο. Η Εκτελεστική Επιτροπή και το Γενικό Συμβούλιο.

Καταρχήν το Διοικητικό Συμβούλιο απαρτίζεται από τους Διοικητές των εθνικών κεντρικών τραπεζών και από τα μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής. Στο Διοικητικό Συμβούλιο μπορούν να μετέχουν ο Πρόεδρος του Συμβουλίου και ένα μέλος της Επιτροπής, χωρίς όμως δικαίωμα ψήφου. Οι αποφάσεις λαμβάνονται κατά κανόνα με απλή πλειοψηφία, αλλά και με ειδικές πλειοψηφίες σε ιδιαίτερες περιπτώσεις.

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι το κατεξοχήν όργανο λήψης αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, ειδικότερα να καθορίζει τις κατευθυντήριες γραμμές και λαμβάνει τις αναγκαίες αποφάσεις για την εκπλήρωση των καθηκόντων που του έχουν ανατεθεί, να διαμορφώνει την νομισματική πολιτική της Ένωσης να θεσπίζει τον εσωτερικό κανονισμό οργάνωσης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και των οργάνων λήψεως αποφάσεων και τέλος να ασκεί τις συμβουλευτικές αρμοδιότητες της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Δεύτερον, η Εκτελεστική Επιτροπή είναι εξαμελής αποτελούμενη από τον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο και τέσσερα μέλη τα οποία διορίζονται για θητεία οκτώ ετών μη ανανεώσιμη, μεταξύ προσώπων εγνωσμένου κύρους και επαγγελματικής εμπειρίας σε νομισματικά ή τραπεζικά θέματα, με κοινή συμφωνία των κρατών μελών σε επίπεδο αρχηγών κρατών ή κυβερνήσεων, κατά κοινή σύσταση του Συμβουλίου με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Διοικητικό Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Τα μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής πρέπει να έχουν την υπηκοότητα ενός κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η Εκτελεστική Επιτροπή αποτελεί το όργανο εκτέλεσης των αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Επίσης, η Εκτελεστική Επιτροπή θέτει σε εφαρμογή την νομισματική πολιτική σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές και τις αποφάσεις που θεσπίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο, δίδοντας τις απαραίτητες οδηγίες στις εθνικές κεντρικές τράπεζες, ασκεί τις εξουσίες που της έχει μεταβιβάσει το ΔΣ, και τέλος έχει την ευθύνη για την προετοιμασία των συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου.

Το τελευταίο βασικό όργανο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας είναι το Γενικό Συμβούλιο το οποίο αποτελείται από τον Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, τον Αντιπρόεδρο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, και τους διοικητές των εθνικών κεντρικών τραπεζών των 27 κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Με άλλα λόγια, το Γενικό Συμβούλιο περιλαμβάνει αντιπροσώπους από τις όλες χώρες της ζώνης του ευρώ και από τις χώρες εκτός της ζώνης του ευρώ. Τα υπόλοιπα μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, ο Πρόεδρος του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ένα μέλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής μπορούν να συμμετέχουν στις συνεδριάσεις του Γενικού Συμβουλίου, αλλά χωρίς δικαίωμα ψήφου.

Το Γενικό Συμβούλιο μπορεί να χαρακτηριστεί ως "μεταβατικό" όργανο. Έχει αναλάβει την εκτέλεση των καθηκόντων που ασκούσε πρωτίτερα το Ευρωπαϊκό Νομισματικό Ίδρυμα και τα οποία οφείλει να ασκεί η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα κατά το Τρίτο Στάδιο της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης, εφόσον υπάρχουν κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης που δεν έχουν ακόμη υιοθετήσει το ευρώ.

Το Γενικό Συμβούλιο συμβάλλει επίσης στις συμβουλευτικές λειτουργίες της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, στη συλλογή στατιστικών πληροφοριών, και στην προετοιμασία των ετήσιων εκθέσεων της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, κλπ.

Σύμφωνα με το Καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, το Γενικό Συμβούλιο θα διαλυθεί όταν όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα έχουν υιοθετήσει το ενιαίο νόμισμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

7. ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

7.1 ΡΟΛΟΣ, ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο είναι ο κατεξοχήν ελεγκτικός μηχανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κύρια αποστολή του Ελεγκτικού Συνεδρίου της Ένωσης είναι η εξασφάλιση του ελέγχου των λογαριασμών της, έτσι ώστε τα χρήματα των πολιτών της να χρησιμοποιούνται με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο ιδρύθηκε στις 18 Οκτωβρίου 1977 και απέκτησε θεσμικό ρόλο στο ευρωπαϊκό οικοδόμημα με τη Συνθήκη του Μάαστριχτ.

Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο αποτελείται από ένα υπήκοο κάθε κράτους μέλους και εδρεύει στο Λουξεμβούργο. Τα μέλη του διορίζονται από το Συμβούλιο με ειδική πλειοψηφία κατόπιν διαβουλεύσεως με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για περίοδο έξι ετών, από κατάλογο μελών, ο οποίος καταρτίζεται σύμφωνα με τις προτάσεις που υποβάλλει κάθε κράτος μέλος.

Τα μέλη του Ελεγκτικού Συνεδρίου ασκούν τα καθήκοντά τους με πλήρη ανεξαρτησία, προς το γενικό συμφέρον της Ένωσης.

Τα μέλη του Ελεγκτικού Συνεδρίου εκλέγουν τον Πρόεδρό τους για περίοδο τριών ετών και απολαύουν των προνομίων και των ασυλιών των δικαστών του Δικαστηρίου και δεν μπορούν καθόλη την διάρκεια της θητείας τους να ασκούν οποιαδήποτε άλλη επαγγελματική δραστηριότητα, αμειβόμενη ή μη.

Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο έχει το δικαίωμα να ελέγχει κάθε πρόσωπο ή οργανισμό που χειρίζεται πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δεν διαθέτει, όμως, ίδιες νομικές εξουσίες. Εάν οι ελεγκτές ανακαλύψουν περιπτώσεις απάτης ή παρατυπίας ενημερώνουν της Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης Άπατης.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο εξασφαλίζει τον έλεγχο των λογαριασμών. Ο έλεγχος αφορά στο σύνολο των εσόδων και των εξόδων της Κοινότητας αλλά και κάθε οργανισμού και της κανονικότητας της πραγματοποιήσεως των εσόδων και των εξόδων.

7.2 ΕΞΟΥΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Ένα από τα σημαντικότερα καθήκοντα του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου είναι να υποβάλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ετήσια έκθεση για το προηγούμενο δημοσιονομικό έτος. Το Κοινοβούλιο εξετάζει διεξοδικά την έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου προτού αποφασίσει εάν θα εγκρίνει ή όχι τον τρόπο με τον οποίο η Επιτροπή διαχειρίστηκε τον προϋπολογισμό.

Πιο συγκεκριμένα, οι αρμοδιότητες του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνέδριου είναι να ελέγχει τους λογαριασμούς του συνόλου των εσόδων και των εξόδων της Ένωσης καθώς και κάθε οργανισμού ιδρυομένου από την Ένωση, να ελέγχει τη δημοσιονομική διαχείριση, να καταρτίζει ετήσια έκθεση μετά το κλείσιμο κάθε οικονομικού έτους, να προβαίνει οποτεδήποτε το κρίνει σκόπιμο σε παρατηρήσεις επί ειδικών ζητημάτων που έχουν σχέση με τα οικονομικά και δημοσιονομικά θέματα της Ένωσης και τέλος να γνωμοδοτεί και επικουρεί κατά τον έλεγχο της εκτέλεσης του προϋπολογισμού.

Με άλλα λόγια, το Ελεγκτικό Συνέδριο υπηρετεί την ιδέα της χρηστής διοίκησης. Το ίδιο το Ελεγκτικό Συνέδριο την εννοεί όχι μόνο ως υποχρέωση διακρίβωσης της δημοσιονομικής ορθοδοξίας των ενεργειών που πραγματικά εκτελέστηκαν για τους στόχους που έθεσε η Κοινότητα αλλά και η αξιολόγηση των μέσων που προκρίθηκαν ως τα πλέον πρόσφορα, δηλαδή ως το λιγότερο επαχθή και τα πλέον αποτελεσματικά.

8. ΑΛΛΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ

Πιο πάνω γνωρίσαμε τα κύρια θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά στην πραγματικότητα υπάρχουν πολύ περισσότερα, τα οποία έχουν και αυτά ξεχωριστές αρμοδιότητα.

Για παράδειγμα η **Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (ΕΟΚΕ)**, αντιπροσωπεύει την οργανωμένη κοινωνία των πολιτών, όπως τα συνδικάτα, τους εργοδότες, τους αγρότες κτλ. Οι καταναλωτές, οι ενώσεις για την προστασία του περιβάλλοντος και τα σωματεία εκπροσωπούνται επίσης στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή. Πριν από τη λήψη αποφάσεων για τη νομοθεσία σχετικά με την οικονομική και κοινωνική πολιτική, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο πρέπει να συμβουλευονται την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.

Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή ιδρύθηκε το 1957 ως φόρουμ συζήτησης για τη νέα αγορά. Εκδίδει κατά μέσο όρο 170 συμβουλευτικά έγγραφα και γνωμοδοτήσεις κάθε χρόνο. Όλες οι γνωμοδοτήσεις προωθούνται στα όργανα λήψης των αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στη συνέχεια δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επίσης έχει 353 μέλη που εκπροσωπούν ομάδες οικονομικών και κοινωνικών συμφερόντων από όλη την Ευρώπη και διορίζονται για πέντε έτη από το Συμβούλιο το οποίο για το σκοπό αυτό εγκρίνει τον κατάλογο των μελών, που καταρτίζεται σύμφωνα με τις προτάσεις που υποβάλλει κάθε κράτος μέλος.

Οι σύμβουλοι διαχωρίζονται σε τρεις ομάδες, στους εργοδότες, στους εργαζομένους και στις διάφορες δραστηριότητες. Η επεξεργασία των γνωμοδοτήσεων που θα εκδώσει η ολομέλεια γίνεται από εξειδικευμένες ομάδες εργασίας, οι οποίες αποτελούνται από τους σύμβουλους και στις οποίους μπορούν να μετάσχουν ως εμπειρογνώμονες και οι αναπληρωτές αυτών. Εκτός αυτού, η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή συνεργάζεται στενά με τις κοινοβουλευτικές επιτροπές και τις ομάδες εργασίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, η οποία ιδρύθηκε με τη συνθήκη της Ρώμης, καλείται σε ορισμένες περιπτώσεις να γνωμοδοτήσει προς το Συμβούλιο, κατόπιν πρότασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Μπορεί επίσης να γνωμοδοτεί με δική της πρωτοβουλία. Οι γνωμοδοτήσεις αυτές αποτελούν σύνθεση απόψεων που πολλές φορές διαφέρουν σημαντικά μεταξύ τους, και είναι ιδιαίτερος χρήσιμες για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Συμβούλιο επειδή επιτρέπουν στα όργανα αυτά να πληροφορούνται ποιες τροποποιήσεις επιθυμούν οι κοινωνικές ομάδες τις οποίες επηρεάζει άμεσα μια πρόταση. Οι γνωμοδοτήσεις που εκδίδει η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή με δική της πρωτοβουλία έχουν σε πολλές περιπτώσεις σημαντικές πολιτικές συνέπειες, όπως για παράδειγμα η γνωμοδότηση της 22ας Φεβρουαρίου 1898 για τα θεμελιώδη κοινωνικά δικαιώματα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία αποτέλεσε τη βάση για τον κοινωνικό χάρτη που πρότεινε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και υιοθέτησαν έντεκα κράτη μέλη.

Η Επιτροπή των Περιφερειών (ΕΠΠ), αντιπροσωπεύει τις περιφερειακές και τις τοπικές αρχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης και θα πρέπει να ζητείται η γνώμη τις για θέματα που αφορούν την περιφερειακή και τοπική αυτοδιοίκηση, όπως οι μεταφορές, η περιφερειακή πολιτική και το περιβάλλον. (πχ πολιτική απασχόλησης, εκπαίδευση ή δημόσια υγεία.

Αποστολή της Επιτροπής των Περιφερειακών είναι να προβάλλει την τοπική και την περιφερειακή άποψη σχετικά με την ευρωπαϊκή νομοθεσία μέσω της έκδοσης γνωμοδοτήσεων για προτάσεις της Επιτροπής.

Η Επιτροπή των Περιφερειών συστάθηκε από τη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση ως νέο συμβουλευτικό όργανο πέραν της ήδη υπάρχουσας Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής. Όπως και η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, η Επιτροπή των Περιφερειών δεν αποτελεί πραγματικό όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς ασκεί μόνο συμβουλευτικές αρμοδιότητες και δεν εκτελεί κατά τρόπο νομικά δεσμευτικό καθήκοντα που έχουν ανατεθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως συμβαίνει με το όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης που έχουν αναφερθεί πιο πάνω.

Η Επιτροπή των Περιφερειών έχει σήμερα 353 τακτικά μέλη και από τα 28 κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τόσο τα τακτικά όσο και τα αναπληρωματικά μέλη διορίζονται για πέντε χρόνια από το Συμβούλιο βάσει προτάσεων των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κάθε κράτος μέλος επιλέγει τα μέλη του με το δικό τον τρόπο.

Η ολομέλεια της Επιτροπής των Περιφερειών πραγματοποιεί πέντε συνεδριάσεις κάθε χρόνο για να καθορίσει το γενικό πλαίσιο της πολιτικής που θα ακολουθήσει και να εγκρίνει γνωμοδοτήσεις. Οι επιτροπές της που λειτουργούν και που εξετάζουν διαφορετικούς τομείς πολιτικής είναι έξι και είναι οι εξής: Εδαφικής συνοχής, Οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής, εκπαίδευσης, νεολαίας και έρευνας, Περιβάλλοντος, κλιματικής αλλαγής και ενεργείας, Ιθαγένειας, διακυβέρνησης, θεσμικών και εξωτερικών Υποθέσεων και τέλος Φυσικών Πόρων.

Η γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών πρέπει να ζητείται υποχρεωτικά από το Συμβούλιο ή την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε ορισμένες περιπτώσεις (υποχρεωτική γνωμοδότηση σε τομείς όπως η παιδεία, ο πολιτισμός, η δημόσια υγεία, τα διευρωπαϊκά δίκτυα, οι υποδομές μεταφορών, τηλεπικοινωνιών και ενέργειας, η οικονομική και κοινωνική συνοχή, η πολιτική απασχόλησης και η κοινωνική νομοθεσία). Επίσης, το Συμβούλιο, χωρίς να έχει υποχρέωση, ζητεί τακτικά της γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών επί διαφόρων σχεδίων νομοθετικών πράξεων (προαιρετική γνωμοδότηση).

Η **Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕΠ)**, που έχει έδρα το Λουξεμβούργο, χρηματοδοτεί έργα για την ενίσχυση των λιγότερο αναπτυγμένων περιφερειών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και για να βοηθήσει τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις να γίνουν ανταγωνιστικότερες.

Πιο συγκεκριμένα, έχει αυτόνομη νομική προσωπικότητα και μέλη της είναι τα Κράτη – Μέλη. Χρησιμοποιεί της κεφαλαιαγορά και τους ίδιους πόρους, προκειμένου να προωθήσει με δάνεια και εγγυήσεις την αξιοποίηση των λιγότερο αναπτυγμένων περιοχών, τον εκσυγχρονισμό και τη μετατροπή επιχειρήσεων και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, καθώς και σχέδια κοινού ενδιαφέροντος για περισσότερα Κράτη – Μέλη. Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων χορηγεί

επίσης δάνεια σε χώρες που είναι συνδεδεμένες με την Ένωση έχει συνάψει συμφωνίες συνεργασίας, καθώς στα πλαίσια της οικονομικής βοήθειας.

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων έχει τριμερή δομή: Στην κορυφή της βρίσκεται το συμβούλιο το διοικητών. Το οποίο αποτελείται από τους Υπουργούς Οικονομικών των κρατών μελών. Το συμβούλιο των διοικητών καθορίζει τις γενικές κατευθύνσεις της πιστωτικής πολιτικής και εξουσιοδοτεί την τράπεζα να χρηματοδοτεί έργα εκτός Ένωσης. Ακολουθεί το διοικητικό συμβούλιο που αποτελείται από 28 τακτικά μέλη δηλαδή ένα εκπρόσωπο από κάθε κράτος μέλος και ένας από την Επιτροπή και 18 αναπληρωματικά μέλη. Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου είναι κατά κανόνα ανώτεροι υπάλληλοι των εθνικών Υπουργείων Οικονομικών ή Οικονομίας. Το διοικητικό συμβούλιο εγκρίνει την παροχή πιστώσεων και τη σύναψη δανείων και εποπτεύει τη χρηστή διοίκηση της τράπεζας σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες του συμβουλίου των διοικητών. Τις τρέχουσες εργασίες της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων διαχειρίζεται η διευθύνουσα επιτροπή που αποτελείται από εννέα μέλη, τα οποία διορίζονται για περίοδο έξι ετών.

Η Τράπεζα, έχει ως αποστολή να συμβάλλει στην ισόρροπη και απρόσκοπτη ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς για το συμφέρον της Ένωσης προσφεύγοντας στην κεφαλαιαγορά και τους ιδίους της πόρους. Για το σκοπό αυτόν, χωρίς να επιδιώκει κέρδος, η ΕΤΕπ διευκολύνει με την παροχή δανείων και εγγυήσεων, τη χρηματοδότηση των κατωτέρω σχεδίων, σε όλους τους τομείς της οικονομίας: α) σχεδίων που αποβλέπουν στην αξιοποίηση των λιγότερο ανεπτυγμένων περιοχών, β) σχεδίων που αποσκοπούν στον εκσυγχρονισμό ή στη μετατροπή επιχειρήσεων ή στη δημιουργία νέων δραστηριοτήτων που συνεπάγεται η εγκαθίδρυση ή η λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και που, λόγω της εκτάσεως ή της φύσεώς τους, δεν δύνανται να καλυφθούν πλήρως από τα διαθέσιμα σε κάθε κράτος μέλος μέσα χρηματοδοτήσεως, γ) σχεδίων κοινού ενδιαφέροντος για περισσότερα κράτη μέλη που, λόγω της εκτάσεως ή της φύσεώς τους, δεν δύνανται να καλυφθούν πλήρως από τα διαθέσιμα σε κάθε κράτος μέλος μέσα χρηματοδοτήσεως.

Η Τράπεζα, κατά την εκτέλεση της αποστολής της διευκολύνει τη χρηματοδότηση επενδυτικών προγραμμάτων σε συνδυασμό με τις παρεμβάσεις των Διαρθρωτικών Ταμείων και των άλλων χρηματοδοτικών μέσων της Ένωσης

Το **Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων** (ETE) ιδρύθηκε το 1994 για να παρέχει βοήθεια σε μικρές επιχειρήσεις. Κυριότερος μέτοχος του Ταμείου είναι η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων μαζί με την οποία αποτελεί τον «Όμιλο ETEπ». Το ETE εξασφαλίζει επιχειρηματικά κεφάλαια σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), κυρίως σε νέες επιχειρήσεις και σε επιχειρήσεις προσανατολισμένες στην τεχνολογία. Παρέχει επίσης εγγυήσεις σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα (όπως τράπεζες) για την κάλυψη των δανείων που χορηγούν σε ΜΜΕ. Το ETE δεν είναι πιστωτικό ίδρυμα: δεν χορηγεί δάνεια ή επιδοτήσεις σε επιχειρήσεις ούτε επενδύει απευθείας σε αυτές. Αντίθετα, λειτουργεί μέσω τραπεζών και άλλων ενδιάμεσων χρηματοπιστωτικών οργανισμών. Χρησιμοποιεί είτε ίδιους πόρους είτε πόρους που του εμπιστεύεται η ETEπ ή η Ευρωπαϊκή Ένωση. Το Ταμείο δραστηριοποιείται στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και στην Τουρκία και σε τρεις χώρες της ΕΖΕΣ (Ισλανδία, Λιχτενστάιν και Νορβηγία).

Η **Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ)**, είναι το διπλωματικό σώμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Είναι ο νεότερος φορέας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Συστάθηκε το 2011 με στόχο τη συγχώνευση των υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα της εξωτερικής πολιτικής. Διαθέτει γραφεία σε πολλές χώρες που λέγονται αντιπροσωπείες. Είναι υπεύθυνο για τις εξωτερικές υποθέσεις της Ένωσης κατά την άσκηση της εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας. Ρόλος της είναι να διαχειρίζεται τις διπλωματικές σχέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τις χώρες τις οποίες δεν είναι μέλη της. Αυτή η υπηρεσία έχει ως σκοπό να γίνει πιο αποτελεσματική και πιο συνεπής ούτως ώστε να αυξηθεί η επιρροή της Ευρώπης σε όλο τη κόσμο. Η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης συνεργάζεται στενά με τις διπλωματικές υπηρεσίες των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ πολλοί υπάλληλοι

των υπηρεσιών αυτών είναι αποσπασμένοι στην Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης. Σημαντικά στοιχεία του ρόλου της είναι η ανάπτυξη εταιρικών σχέσεων στρατηγικού χαρακτήρα με σημαντικούς διεθνείς παράγοντες καθώς και η συνεργασία με τις αναδυόμενες δυνάμεις σε όλο τον κόσμο. Η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης συνεργάζεται στενά με τον ΟΗΕ και άλλες ηγέτιδες δυνάμεις, όπως οι ΗΠΑ και η Ρωσία. Έχει κάποιες πολύ σημαντικές δραστηριότητες όχι μόνο για τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά σε παγκόσμιο επίπεδο οι οποίες είναι αρχικά να υπάρχει ειρήνη σε όλο τον κόσμο και αυτό παρέχεται μέσα από την παροχή πολιτικής, οικονομικής και πρακτικής στήριξης, δεύτερο έχει ως αρμοδιότητα να ενισχύσει την ασφάλεια με την διεξαγωγή στρατιωτικών και μη στρατιωτικών αποστολών, στο πλαίσιο της κοινής πολιτικής για την ασφάλεια και την άμυνα. Επίσης, έχει ως αρμοδιότητα, μέσα από την ευρωπαϊκή πολιτική της γειτονιάς, τη διατήρηση φιλικών σχέσεων με τις χώρες τις οποίες συνορεύουν με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Τέλος, αρμοδιότητα της είναι, να παρέχει αναπτυξιακή βοήθεια, την αντιμετώπιση κρίσεων και παροχή ανθρωπιστικής βοήθειας, καθώς και η αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής όπως και η προάσπιση των ανθρώπινων δικαιωμάτων.

Ο **Ευρωπαϊός Διαμεσολαβητής** είναι ακόμα ένα θεσμικό όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο θεσμός του Διαμεσολαβητή, ως ανεξάρτητος εξωδικαστικός μηχανισμός, δημιουργήθηκε με σκοπό την προάσπιση των θεμελιωδών δικαιωμάτων των πολιτών έναντι αυθαιρεσιών της δημόσιας εξουσίας, την εφαρμογή της νομιμότητας των διοικητικών πράξεων αλλά και τη διατύπωση προτάσεων για διοικητικές ή νομοθετικές μεταρρυθμίσεις. Βάση των δραστηριοτήτων του είναι η πόλη του Στρασβούργου και σαν θέση δημιουργήθηκε το 1992 με τη Συνθήκη του Μάαστριχτ. Ο Διαμεσολαβητής λειτουργεί ως ενδιάμεσος μεταξύ του πολίτη και των αρχών της Ένωσης. Είναι αρμόδιος να λαμβάνει και να ερευνά καταγγελίες πολιτών, επιχειρήσεων και οργανισμών της ΕΕ και οποιουδήποτε ο οποίος έχει την καταστατική του έδρα σε χώρα της ΕΕ. Ο Διαμεσολαβητής εκλέγεται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για πενταετή περίοδο που μπορεί να ανανεωθεί. Η θητεία του αντιστοιχεί στη

διάρκεια της κοινοβουλευτικής περιόδου. Ο Νικηφόρος Διαμαντούρος ανέλαβε τη θέση του Ευρωπαϊού Διαμεσολαβητή τον Απρίλιο του 2003 και επανεκλέχθηκε τον Ιανουάριο του 2005 για πενταετή περίοδο.

Ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής ερευνά τα κρούσματα κακοδιοίκησης στη δράση των θεσμικών οργάνων ή οργανισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. «Κακή διοίκηση» σημαίνει ανεπιτυχής ενέργεια ή παράλειψη - με άλλα λόγια όταν ένα θεσμικό όργανο δεν ενεργεί σύμφωνα με το νόμο ή δεν τηρεί τις αρχές της χρηστής διοίκησης ή παραβιάζει τα ανθρώπινα δικαιώματα. Ορισμένα παραδείγματα κακής διοίκησης είναι τα εξής: 1. άδικη μεταχείριση, 2. διακρίσεις, 3. κατάχρηση εξουσίας, 4. παράλειψη ή άρνηση ενημέρωσης, 5. αναιτιολόγητη καθυστέρηση, 6. παράτυπες διαδικασίες.

Ο Διαμεσολαβητής όμως δεν μπορεί να ερευνήσει κάποια θέματα που είναι οι καταγγελίες που έχουν σχέση με εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ακόμη και αν οι καταγγελίες έχουν να κάνουν με ζητήματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επίσης δεν έχει το δικαίωμα να διερευνήσει δραστηριότητες εθνικών δικαστηρίων ή διαμεσολαβητών. Ο ευρωπαίος Διαμεσολαβητής δεν είναι δευτεροβάθμιο όργανο για την εξέταση αποφάσεων που λαμβάνουν αυτοί οι φορείς και επίσης δεν μπορεί να διερευνήσει θέματα που αφορούν επιχειρήσεις ή ιδιώτες.

9. Η ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ

Η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν προέρχεται από έναν «ευρωπαϊκό λαό», αλλά οφείλει την ύπαρξη και τη δομή της στα κράτη μέλη. Τα κράτη μέλη δέχτηκαν να παραχωρήσουν ορισμένα από τα κυριαρχικά τους δικαιώματα στην Ένωση όχι τυχαία, αλλά με δεδομένο τον ισχυρό ρόλο τους στη διαδικασία λήψης των αποφάσεών της. Παρά ταύτα, κατά τη διάρκεια της εξέλιξης και της εμβάθυνσης της έννομης τάξης της ΕΕ, αυτή η κατανομή αρμοδιοτήτων στη διαδικασία λήψης αποφάσεων, η οποία αρχικά εξυπηρετούσε μονομερώς τα συμφέροντα των κρατών μελών, παραχώρησε τη θέση της σε ένα πολύ πιο ισόρροπο σύστημα χάρη στη συνεχή αναβάθμιση της θέσης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Έτσι, στην προβλεπόμενη αρχικά διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο προστέθηκε η συνεργασία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με το Συμβούλιο και, τέλος, η συναπόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου κατά τη νομοθετική διαδικασία της ΕΕ.

Η συνθήκη της Λισαβόνας ενίσχυσε ακόμη περισσότερο τον δημοκρατικό χαρακτήρα της νομοθετικής διαδικασίας της ΕΕ, ανάγοντας τη συναπόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σε «συνήθη νομοθετική διαδικασία», ήτοι σε «τακτικό κανόνα». Η διαδικασία συναπόφασης έγκειται στην από κοινού έγκριση ενός κανονισμού, μιας οδηγίας ή μιας απόφασης από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο μετά από πρόταση της Επιτροπής. Μόνο σε λίγες, ρητά ρυθμιζόμενες περιπτώσεις, η έγκριση ενός κανονισμού, μιας οδηγίας ή μιας απόφασης γίνεται με «έκτακτη νομοθετική διαδικασία» από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με τη συμμετοχή του Συμβουλίου ή από το Συμβούλιο με τη συμμετοχή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Οι ως άνω νομοθετικές διαδικασίες συμπληρώνονται από τη λεγόμενη «διαδικασία σύμφωνης γνώμης», κατά την οποία το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο λαμβάνει την τελική απόφαση για τη θέση μιας πράξης σε ισχύ, όπως επίσης και από την «απλοποιημένη διαδικασία», η οποία εφαρμόζεται για τη θέσπιση μη δεσμευτικών νομικών πράξεων και πράξεων που εκδίδονται από ένα μόνο όργανο της Ένωσης.

9.1 ΣΤΑΔΙΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Η διαδικασία κινείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η οποία εκπονεί πρόταση για το μέτρο που εισηγείται (δικαίωμα πρωτοβουλίας). Αυτό γίνεται με ευθύνη της υπηρεσίας της Επιτροπής που είναι αρμόδια για τον τομέα της οικονομίας τον οποίο αφορά η ρύθμιση, ενώ συμπράττουν συχνά με γνωμοδοτικό ρόλο και εθνικοί εμπειρογνώμονες. Η διαβούλευση με τους εθνικούς εμπειρογνώμονες διεξάγεται ορισμένες φορές σε επιτροπές που συστήνονται ειδικά για τον σκοπό αυτό ή με τη μορφή adhoc διαδικασίας, η οποία διεξάγεται από τις υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Ωστόσο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν είναι υποχρεωμένη να ακολουθήσει τη γνώμη των εθνικών εμπειρογνομένων κατά την επεξεργασία της πρότασής της. Το σχέδιο που εκπονείται από την Επιτροπή και το οποίο ορίζει λεπτομερώς το περιεχόμενο και τη μορφή των μέτρων που πρέπει να ληφθούν συζητείται από τα μέλη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και, τελικά, εγκρίνεται με απλή πλειοψηφία. Στη συνέχεια, διαβιβάζεται συγχρόνως στο Συμβούλιο και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ενδεχομένως και στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, ως «πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής», συνοδευόμενο από λεπτομερή αιτιολογική έκθεση.

9.2 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΥΝΔΙΑΛΛΑΓΗΣ

Η διαδικασία συνδιαλλαγής κινείται από τον πρόεδρο του Συμβουλίου σε συμφωνία με τον πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Για τον σκοπό αυτό, συστήνεται επιτροπή συνδιαλλαγής η οποία αποτελείται επί του παρόντος από 27 ισότιμους εκπροσώπους του Συμβουλίου και ισάριθμους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Η επιτροπή συνδιαλλαγής έχει ως αποστολή την επίτευξη συμφωνίας επίκοινού σχεδίου με ειδική πλειοψηφία, εντός έξι εβδομάδων από τη

σύγκλησή της, βάσει των θέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σε δεύτερη ανάγνωση.

Η Επιτροπή συμμετέχει στις εργασίες της επιτροπής συνδιαλλαγής και αναλαμβάνει όλες τις αναγκαίες πρωτοβουλίες με σκοπό την προσέγγιση των θέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

Εάν εντός έξι εβδομάδων από τη σύγκλησή της η επιτροπή συνδιαλλαγής δεν εγκρίνει κοινό σχέδιο, θεωρείται ότι η προτεινόμενη πράξη δεν εκδόθηκε.

9.3 Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΥΜΦΩΝΗΣ ΓΝΩΜΗΣ

Μια άλλη ισχυρή μορφή συμμετοχής του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στα νομοθετικά δρώμενα της ΕΕ είναι η διαδικασία σύμφωνης γνώμης. Βάσει αυτής, μισονομοθετική πράξη μπορεί να εκδοθεί μόνον εάν έχει λάβει τη σύμφωνη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Ωστόσο, η διαδικασία αυτή δεν παρέχει στο Κοινοβούλιο άμεσα διαπλαστικά περιθώρια, το Κοινοβούλιο δεν μπορεί, για παράδειγμα, στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής να προτείνει ή να επιβάλει τροπολογίες, αλλά περιορίζεται στο να αποδεχθεί ή να απορρίψει την υποβαλλόμενη πράξη.

Η διαδικασία σύμφωνης γνώμης προβλέπεται, π.χ. για την προσχώρηση κρατών στην Ευρωπαϊκή Ένωση, τη σύναψη συμφωνιών σύνδεσης, τη σύναψη συμφωνιών με σημαντικές οικονομικές συνέπειες για την ΕΕ και συμφωνιών με τρίτες χώρες σε τομείς πολιτικής για τους οποίους ισχύει η συνήθης νομοθετική διαδικασία.

9.4 Η ΑΠΛΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Κατά την απλοποιημένη διαδικασία οι νομικές πράξεις εκδίδονται από ένα όργανο της Ένωσης χωρίς πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Αυτή η διαδικασία εφαρμόζεται καταρχάς για τα μέτρα που εκδίδονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο πλαίσιο των δικών της αρμοδιοτήτων (π.χ. έγκριση κρατικών ενισχύσεων).

Η απλοποιημένη διαδικασία ακολουθείται επίσης για τις νομικές πράξεις μη δεσμευτικού χαρακτήρα, ιδίως τις συστάσεις και τις γνώμες του Συμβουλίου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Κάνοντας χρήση αυτής της δυνατότητας, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν περιορίζεται μόνον στις περιπτώσεις που προβλέπονται από τις Συνθήκες, αλλά μπορεί να εκδίδει συστάσεις και γνώμες κάθε φορά που το θεωρεί αναγκαίο.

Στην απλοποιημένη διαδικασία οι νομικές πράξεις αποφασίζονται με απλήπλειοψηφία

10. ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει ιδιαίτερη αποστολή, αξίες και στόχους, για την επίτευξη των οποίων έχει ιδιαίτερο θεσμικό πλαίσιο, αποτελούμενο από όργανα, διακεκριμένα από τα όργανα των κρατών μελών. Τα όργανα αυτά, κατά την επιδίωξη του ενωσιακού σκοπού, είναι επιφορτισμένα με συγκεκριμένα καθήκοντα και έχουν σημαντικές αρμοδιότητες, οι οποίες, με βάση την αρχή της δοτής αρμοδιότητας, προέρχονται από μεταβίβαση εθνικών αρμοδιοτήτων από τα κράτη μέλη. Κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων αυτών τα ενωσιακά όργανα εκδίδουν πράξεις νομοθετικού, κανονιστικού, διοικητικού και εκτελεστικού περιεχομένου, δεσμευτικές για την Ένωση, τα κράτη μέλη και τους ιδιώτες, για την έκδοση των οποίων δεν απαιτείται κατά κανόνα η ομόφωνη απόφαση όλων των κρατών μελών της Ένωσης.

Με άλλα λόγια, σε αντίθεση με όσα συμβαίνουν στους διεθνείς οργανισμούς, οι αποφάσεις και οι πολιτικές των οργάνων της Ένωσης, μέσω των οποίων αναπτύσσεται και πραγματώνεται η αποστολή και οι στόχοι της, δεσμεύουν κατά κανόνα τα κράτη μέλη και τους ιδιώτες έστω και αν ορισμένα κράτη μέλη δεν συμφωνούν με αυτές.

Επομένως, η επίτευξη του ενωσιακού σκοπού εξαρτάται σε πολύ μεγάλο βαθμό από την επιτυχή και αποτελεσματική λειτουργία των οργάνων που συγκροτούν το θεσμικό πλαίσιο της Ένωσης. Τα όργανα της Ένωσης κατά κανόνα συγκροτούνται από εκπροσώπους των κρατών μελών, στο πλαίσιο συγκρότησης των οποίων αναφέρονται σημαντικά θέματα όσον αφορά τον αριθμό των μελών τους, τον τρόπο υπόδειξής τους, τον τρόπο λήψεως των αποφάσεων.

Από την άλλη πλευρά, η αρχή ότι κάθε κράτος μέλος πρέπει να συμμετέχει στη συγκρότηση κάθε οργάνου της Ένωσης οδηγεί σε ακρότητες που βλάπτουν την αποτελεσματική λειτουργία των οργάνων αυτών, καθώς ο αριθμός των κρατών μελών είναι ήδη μεγάλος και σύντομα θα ξεπεράσει τα τριάντα. Τα πολυμελή όργανα δεν διακρίνονται για την ταχύτητα, ευελιξία και

αποτελεσματικότητα στη λειτουργία τους και τη λήψη των αποφάσεων, ιδιαίτερα κατά την εποχή της παγκοσμιοποίησης και της υψηλής τεχνολογίας.

Εν κατακλείδι, η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει εισαγάγει ένα μοναδικό θεσμικό σύστημα το οποίο λειτουργεί ως ακρογωνιαίος λίθος του ευρωπαϊκού οικοδομήματος. Τα κράτη-μέλη έχουν θεσπίσει κοινά θεσμικά όργανα στα οποία εκχωρούν ορισμένες εξουσίες τους για να μπορούν να λαμβάνονται δημοκρατικές αποφάσεις κοινού ενδιαφέροντος όπως διεθνή θέματα, ασφάλεια, ελεύθερη διακίνηση κ.λ.π.

Η ευρωπαϊκή ένωση πλέον διαθέτει βελτιωμένα και σύγχρονα θεσμικά όργανα στη δράση των οποίων οφείλεται και θα συνεχίσει η επιτυχία του ευρωπαϊκού οικοδομήματος, απλουστευμένες μεθόδους εργασίας και κανόνες ψηφοφορίας. Εργαλεία απαραίτητα στην ΕΕ των κρατών μελών της όπου οι ολοένα και αυξανόμενες εσωτερικές και εξωτερικές προκλήσεις θα απαιτούν αναζήτηση δράσης και αντιμετώπισης.

Η Ένωση μεταξύ ατόμων ή κοινοτήτων δεν είναι κάτι φυσικό. Είναι το αποτέλεσμα ενός διανοητικού συλλογισμού ο οποίος έχει σαν αφετηρία τη διατύπωση της ανάγκης αλλαγής. Το ουσιώδες είναι, να υπάρχουν μεταξύ των ατόμων ή των κοινοτήτων, κοινά συμφέροντα (Jean Monnet).

11. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βαπορίσιο Ν & Γκίνη Ο., «*Ευρωπαϊκή Ένωση-Θεσμικά όργανα*» διαθέσιμο στο <http://1lyk-dramas.dra.sch.gr/efimerida/february2011/organa.htm>

Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2003), «*Πως λειτουργεί η Ευρωπαϊκή Ένωση*» διαθέσιμο στο http://www.gr2014parliament.eu/Portals/6/PDFFILES/NA0113090ELC_002.pdf

Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2007), «*Πως λειτουργεί η Ευρωπαϊκή Ένωση*» διαθέσιμο στο www.eye-ekt.gr/

Κανελλόπουλος Π., (2010), Το Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Συνθήκη της Λισσαβόνας, Αθήνα, Σάκκουλας

Καπλάνης Σ., «*Ευρωπαϊκή Ένωση: Μια νέα πραγματικότητα*» διαθέσιμο στο www.lib.teipat.gr/JeanMon/Papers/ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ%20ΕΝΩΣΗ.pdf

Μπαλτά Ε., «*Το ισχύον Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης*» διαθέσιμο στο http://users.uoa.gr/~ahatzis/EAP_Notes3.pdf.

Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, «*Πως λειτουργεί η Ευρωπαϊκή Ένωση*» διαθέσιμο στο <http://www.aueb.gr/statistical-institute/european-citizens/how-works.pdf>

Παπαδάκη Κ. (2011), «Τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης» διαθέσιμο στο

<http://nefeli.lib.teicrete.gr/browse/sdo/ba/2011/PapadakiKonstantina/attached-document-1324629811-911793-21321/Papadaki2011.pdf>

Πολιτιστικό Ινστιτούτο Ακαδημαϊκών Ερευνών και Μελετών,

«Η ιστορία της Ευρωπαϊκής Ένωσης» διαθέσιμο στο

<http://www.sansimera.gr/articles/235/160>

Στράνης Δ. (2014), « Η θεσμική μεταρρύθμιση της Ευρωπαϊκής Ένωσης σύμφωνα με τη Συνθήκη της Λισσαβόνας» διαθέσιμο στο

https://okeanis.lib.teipir.gr/xmlui/bitstream/handle/123456789/1597/de_00163.pdf?sequence=1

Τσάμπου Μ. (2012), «Ευρωπαϊκή Μεταναστευτική Πολιτική: Διαμόρφωση και Νεότερες Εξελίξεις» διαθέσιμο στο

<http://digilib.lib.unipi.gr/dspace/bitstream/unipi/5211/1/Tsampau.pdf>

Φεφέ Μ., «Συνοπτικά οι στόχοι της Λισσαβόνας» διαθέσιμο στο

http://users.uoa.gr/~ahatzis/EAP_Notes2.pdf

Ευropa, “Ελεγκτικό Συνέδριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης” διαθέσιμο στο http://europa.eu/about-eu/institutions-bodies/court-auditors/index_el.htm

Ευropa, “Η ιστορία της Ευρωπαϊκής Ένωσης” διαθέσιμο στο http://europa.eu/about-eu/eu-history/index_el.htm

Ευropa, «Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο» διαθέσιμο στο http://europa.eu/about-eu/institutions-bodies/european-parliament/index_el.htm

Ευropa, «Συνθήκες της Ευρωπαϊκής Ένωσης» διαθέσιμο στο http://europa.eu/eu-law/decision-making/treaties/index_el.htm

Ευropa, «Ευρωπαϊκή Επιτροπή» διαθέσιμο στο http://europa.eu/about-eu/institutions-bodies/european-commission/index_el.htm

Ευropa, «Ευρωπαϊκό Συμβούλιο» διαθέσιμο στο http://europa.eu/about-eu/institutions-bodies/european-council/index_el.htm

Ευropa, «Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων» διαθέσιμο στο http://europa.eu/about-eu/institutions-bodies/eif/index_el.htm

Ευropa, «Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης» διαθέσιμο στο

http://europa.eu/about-eu/institutions-bodies/eeas/index_el.htm

Europedia, «Τα βασικά ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα» διαθέσιμο στο

http://www.europedia.moussis.eu/books/Book_2/2/4/1/index.tkl?lang=gr&all=1&pos=33&s=1&e=10

Ευropa «Το δικαστικό σύστημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης: Δικαστήριο και Πρωτοδικείο» διαθέσιμο στο

http://europa.eu/legislation_summaries/institutional_affairs/treaties/nice_treaty/nice_treaty_legal_el.htm